

A Level Gujarati

Sample Assessment Materials

Pearson Edexcel Level 3 Advanced GCE in Gujarati
(listening, reading and writing) (9GU0)

First teaching from September 2018

First certification from 2020

Issue 1

Edexcel, BTEC and LCCI qualifications

Edexcel, BTEC and LCCI qualifications are awarded by Pearson, the UK's largest awarding body offering academic and vocational qualifications that are globally recognised and benchmarked. For further information, please visit our qualification website at qualifications.pearson.com. Alternatively, you can get in touch with us using the details on our contact us page at qualifications.pearson.com/contactus

About Pearson

Pearson is the world's leading learning company, with 35,000 employees in more than 70 countries working to help people of all ages to make measurable progress in their lives through learning. We put the learner at the centre of everything we do, because wherever learning flourishes, so do people. Find out more about how we can help you and your learners at qualifications.pearson.com

References to third party material made in this sample assessment materials are made in good faith. Pearson does not endorse, approve or accept responsibility for the content of materials, which may be subject to change, or any opinions expressed therein. (Material may include textbooks, journals, magazines and other publications and websites.)

All information in this document is correct at time of publication.

Original origami artwork: Mark Bolitho

Origami photography: Pearson Education Ltd/Naki Kouyioumtzis

ISBN 978 1 4469 4720 3

All the material in this publication is copyright

© Pearson Education Limited 2018

Contents

Introduction	1
General marking guidance	3
Paper 1 – Question paper	5
Paper 1 – Mark scheme	21
Paper 2 – Question paper	39
Paper 2 – Mark scheme	53
Paper 3 – Transcript	75
Paper 3 – Question paper	81
Paper 3 – Mark scheme	99

Introduction

The Pearson Edexcel Level 3 Advanced GCE in Gujarati (listening, reading and writing) is designed for use in schools and colleges. It is part of a suite of GCE qualifications offered by Pearson.

These sample assessment materials have been developed to support this qualification and will be used as the benchmark to develop the assessment students will take.

General marking guidance

- All candidates must receive the same treatment. Examiners must mark the last candidate in exactly the same way as they mark the first.
- Mark schemes should be applied positively. Candidates must be rewarded for what they have shown they can do rather than be penalised for omissions.
- Examiners should mark according to the mark scheme – not according to their perception of where the grade boundaries may lie.
- All the marks on the mark scheme are designed to be awarded. Examiners should always award full marks if deserved, i.e. if the answer matches the mark scheme. Examiners should also be prepared to award zero marks if the candidate's response is not worthy of credit according to the mark scheme.
- Where some judgement is required, mark schemes will provide the principles by which marks will be awarded and exemplification/indicative content will not be exhaustive. However different examples of responses will be provided at standardisation.
- When examiners are in doubt regarding the application of the mark scheme to a candidate's response, a senior examiner must be consulted before a mark is given.
- Crossed-out work should be marked **unless** the candidate has replaced it with an alternative response.

Please check the examination details below before entering your candidate information

Candidate surname

Other names

**Pearson Edexcel
Level 3 GCE**

Centre Number

--	--	--	--	--

Candidate Number

--	--	--	--	--

**Sample assessment materials for first teaching
September 2018**

(Time: 2 hours 30 minutes)

Paper Reference **9GU0/01**

Gujarati

Advanced

**Paper 1: Translation into English, reading comprehension
and writing (research question) in Gujarati**

**You do not need any other materials.
Dictionaries are not allowed in this examination.
Documentation relating to the research is not allowed in this
examination.**

Total Marks

--

Instructions

- Use **black** ink or ball-point pen.
- **Fill in the boxes** at the top of this page with your name, centre number and candidate number.
- Answer Question 1 in Section A. Answer **all** questions in Section B.
- You must answer **one** question from Section C. Write approximately 300 to 350 words for questions in Section C.
- We recommend you spend 20 minutes on Section A: Translation into English, 45 minutes on Section B: Reading and 1 hour 25 minutes on Section C: Writing (research question).
- Answer the questions in the spaces provided
– *there may be more space than you need.*

Information

- The total mark for this paper is 80.
- The marks for **each** question are shown in brackets.

Advice

- Read each question carefully before you start to answer it.
- Check your answers if you have time at the end.

Turn over ►

S61404A

©2018 Pearson Education Ltd.

1/1/

Pearson

SECTION A: TRANSLATION INTO ENGLISH

Write your answer in the space provided.

We recommend you spend around 20 minutes on this section.

- 1 Translate the following text about work in the environmental sector from Gujarati into **English**.

‘વૈશ્વિક ગરમાવો’ શબ્દ અજાણ્યો નથી રહ્યો. આપણા ગૃહના વધતા જતા તાપમાન તથા અદૃશ્ય થતાં જતાં જંગલોને લીધે એવો સમય જલદી આવશે જ્યારે હરિયાળી ફક્ત વાર્તાઓમાં જ જાણવા મળશે.

આને કારણે પર્યાવરણની સમતુલા જાળવવા માટે નિષ્ણાંતો હવે વિજ્ઞાન તેમજ ટેકનોલોજીના સિદ્ધાંતોનો ઉપયોગ કરવાનું વિચારી રહ્યાં છે. આ હવે માત્ર ચર્ચાનો વિષય નથી રહ્યો. આ બાબતમાં લોકો ઘણા જાગૃત બન્યા છે અને તેઓ કંઈક કરવા માંગે છે. આથી દુનિયાને ફરીથી લીલીછમ બનાવવાના આ પ્રયત્નમાં, ગુજરાતના યુવાનો માટે “હરિયાળી” નોકરીઓ મેળવવાની ઘણી તકો ઊભી થઈ છે. વધુ રૂઢિગત રોજગારના ક્ષેત્રોમાં કામ કરવાને બદલે યુવાનો પર્યાવરણની જાળવણીમાં, વ્યવસ્થા, કચરાનો નિકાલ તથા પર્યાવરણ નીતિઓમાં કામ કરી શકશે.

(20)

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

(Total for Question 1 = 20 marks)

TOTAL FOR SECTION A = 20 MARKS

SECTION B: READING

We recommend you spend around 45 minutes on this section.

Open-response questions do not have to be written in full sentences and you may respond using single words or phrases.

You may use words from the texts but you must not copy whole sections.

- 2 પારસી સમાજ વિશે એક પુસ્તકમાંથી લેવામાં આવેલું લખાણ વાંચો.

નવઝોત

પારસીઓના જીવનની કેટલીક લાક્ષણિકતાઓ ઘણી રસપ્રદ છે જેવી કે તેમની ભાતીગળ સંસ્કૃતિ અને તહેવારો. પારસી બાળકો માટે “નવઝોત” આવો જ એક અગત્યનો દિવસ છે. સાતથી પંદર વર્ષના પારસી છોકરાઓ તથા છોકરીઓ ધાર્મિક ઉજવણીઓમાં ભાગ લે છે જે તેમની ધાર્મિક જવાબદારીઓ નિભાવવા પ્રત્યેનું પ્રતિક છે. આ પ્રસંગે સ્વચ્છ સફેદ વસ્ત્ર પહેરાવવામાં આવે છે જે પવિત્રતા માટે છે. કમર પર એક કમરબંધ એટલે કે કસ્તી બાંધવામાં આવે છે જેમાં ચાર ગાંઠો હોય છે – બે આગળ અને બે પાછળ. બાળકના કપાળ પર કુમકુમના તિલક સાથે વિધિનો પ્રારંભ થાય છે. એકઠો થયેલો પરિવાર બાળકને આશિર્વાદ આપે છે અને વિધિની સમાપ્તિ બાદ અગિયારીઓમાં ધર્મગુરુઓ બાળકની તંદુરસ્તી માટે પ્રાર્થના કરે છે જ્યાં માત્ર પારસીઓ જ ભાગ લઈ શકે છે. આ વિધિ હિંદુ છોકરાઓના જનોઈ સંસ્કાર નામની વિધિને મળતી આવે છે. પરંતુ તફાવત એટલો જ છે કે આ નવઝોત વિધિ પારસી છોકરીઓ માટે પણ કરવામાં આવે છે.

નીચે આપેલાં દરેક વાક્યને પૂરું કરવા માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી તે ખાનામાં ચોકડી ☒ મૂકો.

(i) પારસીઓમાં નવઝોતની વિધિ ... માટે હોય છે

(1)

☐	A છોકરાઓ અને છોકરીઓ
☐	B માત્ર છોકરાઓ
☐	C માત્ર છોકરીઓ
☐	D પરિવારો

(ii) આ પ્રસંગ સૂચવે છે...

(1)

☐	A અગત્યનો દિવસ.
☐	B પારસી ધર્મમાં પ્રવેશ.
☐	C આજીવન ધર્મપાલન.
☐	D પારસી ધર્મ પ્રત્યેની ફરજ.

(iii) ... ના આધારે અગિયારીમાં દાખલ થવાય છે.

(1)

☐	A લગ્ન
☐	B ધર્મ
☐	C આરોગ્ય
☐	D શિક્ષણ

(iv) નવઝોત ... સમાનતા સૂચવે છે.

(1)

☐	A ધનવાન અને કંગાળ વચ્ચે
☐	B યુવાન અને વૃદ્ધ વચ્ચે
☐	C નર અને નારીજાતિ વચ્ચે
☐	D જુદા જુદા સમાજો વચ્ચે

(Total for Question 2 = 4 marks)

3 લગ્નના પ્રસ્તાવ વિશેની ટૂંકી વાર્તા વાંચો.

પ્રસ્તાવ

ઘરના વાતાવરણમાં ઉમળકો છલકાતો હતો. લેખાને જોવા મુરતિયો આવવાનો હતો ને !. મનમાં એક છૂપો ડર પણ હતો કે આખાબોલી અને સ્વતંત્ર મિજાજ લેખાનું ઠેકાણું પડશે કે નહીં. પૂર્વેના લગ્ન પ્રસ્તાવોના અનુભવોને કારણે લેખાની મૂંઝવણનો પાર ન હતો. શા માટે આવી પરંપરા છે કે હંમેશાં છોકરાઓ જ કેમ છોકરીઓને પસંદ કરવા જાય? આનાથી ઊલટું કેમ ના થઈ શકે? શા માટે દિકરીને જ ગાયની જેમ દોરાવું પડે? તેની કોઈ મરજી ન હોય?

આવા વિચારોમાં વ્યસ્ત લેખાનું ધ્યાનભંગ થયું જ્યારે તેને જોવા આવનાર છોકરાએ તેનું અભિવાદન કર્યું. ઔપચારિક વાતચીત બાદ તે બોલ્યો “ભાવિ જીવનસાથીની પસંદગી કરતી વખતે તેની પસંદ-નાપસંદ વિશે જાણવું ખૂબજ અગત્યનું છે. તમારો શું અભિપ્રાય છે?” લેખા ચોંકી ઊઠી અને બોલી “મારી સાથે જે કદમથી કદમ મેળવી જીવનનો પહાડ ચડવાની હિંમત બતાવે તેવી વ્યક્તિ મને પસંદ છે અને તમને?” છોકરો મોકળું હસીને બોલ્યો, ‘હું તો પડકાર ફેંકે એવી છોકરીની શોધમાં છું. લાગે છે આજે મારી શોધ પૂરી થઈ શકશે.’

કયા વાક્યો સાચાં છે તે જણાવો અને ચાર સાચાં વાક્યો ચોકડી ☒ દ્વારા જણાવો.

☐	A કેટલાક છોકરાઓ લેખાની મુલાકાતે આવવાના હતા.
☐	B લેખાને અપરિણીત રહેવું હતું.
☐	C લેખા સ્પષ્ટવક્તા હતી.
☐	D દિકરીઓ જ હંમેશાં નવો ચીલો પાડનારી હોય છે.
☐	E લેખા માટે આ પ્રસ્તાવ પહેલો ન હતો.
☐	F છોકરો માને છે કે તેની ભાવિ પત્ની વિશે સમજવું ખૂબ જ મહત્વનું છે.
☐	G છોકરાને કઠ્ઠાગરી હોય તેવી છોકરી પસંદ છે.
☐	H લેખાને જીવનભર સાથ નિભાવે તેવો સાથી જોઈએ છે.
☐	I છોકરો હવે બીજી કન્યાઓ જોવા માગે છે.

(Total for Question 3 = 4 marks)

- 4 શ્રી નરેન્દ્ર મોદી વિશે ઇન્ટરનેટ પર પ્રકાશિત થયેલો લેખ વાંચી નીચેના સવાલોનાં જવાબો ગુજરાતીમાં લખો.

શ્રી નરેન્દ્ર મોદી

૨૬ મે, ૨૦૧૪ના રોજ પ્રધાનમંત્રી બનેલા શ્રી નરેન્દ્ર મોદી પ્રથમ નેતા છે જેમનો જન્મ ભારતની આઝાદી પછી થયો હોય. સમર્પિત અને દૃઢનિશ્ચયી શ્રી મોદી દેશના વિકાસ માટે સંયુક્ત રીતે કાર્ય કરવાની બાબત પર અત્યંત ભાર મૂકે છે. તેઓ ૨૦૦૧માં પોતાના વતન ગુજરાતના મુખ્ય પ્રધાન બન્યા હતા અને સતત ચાર વખત આ પદે રહ્યા હતા. તેમણે ભૂકંપથી ભાંગી પડેલા ગુજરાતને પરિવર્તિત કરી વિકાસવૃદ્ધિનું એજિન બનાવી દીધું છે જે ભારતની પ્રગતિમાં બહુ જ મોટું યોગદાન આપે છે. આને કારણે વિદેશી રોકાણનું સ્તર પણ ઘણું વધ્યું.

ગુજરાતના એક ગરીબ પણ પ્રેમાળ પરિવારમાં જન્મેલા શ્રી મોદી “લોકનાયક” છે. વર્ષના કોઈ એક દિવસને ‘આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસ’ના રૂપમાં ઉજવવાના શ્રી મોદીના પ્રસ્તાવને સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘમાં જબરદસ્ત સમર્થન મળ્યું અને આ દિનની ઉજવણી માટે ૨૧ જૂનના દિવસને પસંદ કરવામાં આવ્યો.

બીજા કોઈપણ ભારતીય રાજકારણીની સરખામણીમાં તેઓ ટેકનોલોજીના ઉપયોગને વધારે પ્રોત્સાહન આપે છે અને જનતા સાથે તેમનો ગાઢ સંપર્ક છે. સોશિઅલ મીડિયા પર તેઓ અત્યંત સક્રિય છે. તેઓ કુશળ લેખક પણ છે જેની ઝલક તેમના પ્રકાશિત થયેલાં કાવ્યોમાં નજરે ચડે છે.

- (a) શ્રી નરેન્દ્ર મોદીની કઈ રાજકીય માન્યતાઓ છે? (1)
- (b) ૨૦૦૧ બાદનો સમય શા માટે ગુજરાત માટે અત્યંત મહત્વનો બની ગયો? બે વિગતો જણાવો. (2)
- (c) શ્રી મોદીએ ભારતીય સંસ્કૃતિનો સંદેશો સમગ્ર વિશ્વમાં કઈ રીતે પહોંચાડ્યો? (1)
- (d) શ્રી મોદીને ટેકનોલોજીથી થતો એક ફાયદો જણાવો. (1)
- (e) આપણે ક્યા આધારે કહી શકીએ કે શ્રી મોદીને સાહિત્યમાં રસ છે? (1)

(Total for Question 4 = 6 marks)

5 જાહેરખબરો વિશે નિબંધનું લખાણ વાંચો અને તેના જવાબો ગુજરાતીમાં લખો.

ગાડરિયો પ્રવાહ

શું તમે કદી નિયમિત ચાલવાના લાભો દર્શાવતી જાહેરાત ઇન્ટરનેટ ઉપર જોઈ છે અથવા એવો સંદેશ વાંચ્યો છે કે 'રોજ અડધો કલાક પ્રાણાયમ કરો અને ચહેરો સુંદર બનાવો.' આ જાહેરાતોનો વરસાદ રોજ રોજ તમારા પર થતો રહે છે. એ કંઈ મારા કે તમારા કલ્યાણ માટે કરવામાં નથી આવતી. તેનાથી તો વેપારીનું જ કલ્યાણ વધારે થાય છે. રૂપાળી સ્ત્રીઓ, નાના બાળકો તથા જાણીતા લોકો જ્યારે કોઈ વસ્તુની જાહેરાત કરે ત્યારે આપણે તેને આંખ બંધ કરીને અપનાવી લઈએ છીએ. મૂરખ પણ બનીએ છીએ અને નકામી વસ્તુઓ ઘરમાં ભરીએ છીએ. ઘણાંને એમ થાય કે આ વસ્તુઓ અત્યાર સુધી મારા ઘરમાં કેમ નથી આવી?

આવી જાહેરાતોનો મારો આપણને ઉશ્કેરે છે અને ઘણા કિસ્સાઓમાં દેવાદાર પણ બનાવે છે. ખરીદીનું વ્યસન એ ધીમું ઝેર છે જે લાંબા ગાળે બહુ જ નુકશાન કરે છે. જરૂરી વસ્તુઓ લેવાની ના નથી પરંતુ બાળકોની જીવન સામે નમતું જોખી, જાહેરાતોને કારણે ખોટી વસ્તુઓનો ભરાવો કરવો એ સમજદારીનું કામ નથી. ઘણાં લોકો પોતાના મનની શાંતિ માટે પણ ખરીદી કરતાં હોય ત્યારે આ બળતામાં ધી હોમવાનું કામ કરે છે. આ જાહેરાતના માધ્યમને સુંદર વિચારવાળું બનાવી હકારાત્મક પરિવર્તન પણ લાવી શકાય. વિશ્વભરમાં થતાં ધર્માદા સંસ્થાઓના ઉમદા કાર્યોની ઓળખ જાહેરાતો દ્વારા જ થઈ શકે છે.

(a) લેખકના મતે જાતની કાળજી રાખી કઈ રીતે સુંદર દેખાઈ શકાય?

(1)

(b) આપણે કઈ રીતે જાણી શકીએ કે લેખકના જાહેરખબરો પ્રત્યે સંપૂર્ણ રીતે સકારાત્મક વિચારો નથી?

(1)

(c) જાહેરાતો દ્વારા દોરવાઈ જવાથી થતાં બે જોખમો વિશે જણાવો.

(2)

(d) પોતાના સંતોષ માટે ખરીદી કરવાની શું અસર થાય છે?

(1)

(e) જાહેરખબરોની કઈ સકારાત્મક બાજુ છે?

(1)

(Total for Question 5 = 6 marks)

TOTAL FOR SECTION B = 20 MARKS

SECTION C: WRITING (RESEARCH QUESTION)

Respond to ONE question from this section.

We recommend that you spend around 1 hour 25 minutes on this section.

Write approximately 300 to 350 words.

EITHER

6 સમાજમાં મહિલાઓનું સ્થાન

ગુજરાતી મહિલાઓના સશક્તિકરણ તથા ઉદ્યોગસાહસ વિશે એક સામયિકમાં અપાયેલું નીચેનું લખાણ વાંચો.

શ્રી મહિલા ગૃહઉદ્યોગ લિજ્જત પાપડ એ સાત ગુજરાતી નારીઓએ લીધેલું એક એવું સાહસિક પગલું છે જેણે કરોડો ભારતીય મહિલાઓનાં જીવનમાં અજવાળાં પાથર્યાં છે. પોતાના પરિવારની જવાબદારી ઉપાડી શકાય તે માટે સ્વાવલંબી બનવું જરૂરી હોવાથી, આ મહિલાઓએ પાપડ બનાવવાના પોતાના શોખને એક આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાનો ઉદ્યોગ બનાવવાનું નક્કી કર્યું.

મુંબઈની આ ગૃહિણીઓએ શરૂઆતમાં ચાર પેકેટ પાપડ વણીને તેમનો વેપાર શરૂ કર્યો હતો. આમ ઉછીના લીધેલા ૮૦ રૂપિયાથી તેમના વેપારનું બીજ ૧૫મી માર્ચ ૧૯૫૯માં રોપાયું હતું જે હવે એક વટવૃક્ષ બની ગયું છે તથા ભારતીય નારીઓના આત્મવિશ્વાસ તથા આત્મસન્માનનું પ્રતિક બની ચૂક્યું છે. સંપૂર્ણ રીતે મહિલાઓની અને મહિલાઓ માટે જ ચાલનારી આ સંસ્થા હજારો મહિલાઓને એક છત્ર નીચે લાવીને, સંપૂર્ણ ઉદ્યોગનો વહીવટ અત્યંત કુશળતાથી ચલાવે છે. દુનિયાભરમાં તેમના વિવિધ ઉત્પાદનોની નિકાસ થાય છે.

અહીં કોઈપણ જાતના ભેદભાવ વગર બહેનોને રોજગારી આપવામાં આવે છે. ત્યાં કામ કરી કરતી સત્યભામા કહે છે કે આ સંસ્થાને કારણે જ તે પોતાનાં બાળકોને ભણાવી શકે છે તથા પોતાના પરિવારને મદદ કરી શકે છે.

આપના સંશોધન તથા આ લખાણના સંદર્ભમાં આ વિધાનની છણાવટ કરી તેનું પૃથક્કરણ કરો:

“ગુજરાતી સ્ત્રીઓ હવે પુરુષ સમોવડી બની છે”

(40)

OR

7 ભારતીય સમાજ પર ગાંધીજીની અસર

મહાત્મા ગાંધી વિશે એક બ્લોગપોસ્ટમાં છપાયેલો નીચેનો લેખ વાંચો.

ભારતના રાષ્ટ્રપિતા તરીકે ઓળખાતા મહાન ગુજરાતી મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધીની મહાનતાને હું માપી શકું તેમ નથી. તેમણે ભારતને અંગ્રેજોની ગુલામીમાંથી મુક્ત કરવાના ઉદ્દેશથી પોતાની ચળવળ સતત ચાલુ રાખી. તેમનું એક માત્ર શસ્ત્ર હતું સત્યાગ્રહ – સત્ય તથા અહિંસક અસહકાર આંદોલન.

ગાંધીજી માનતા હતા કે રાજકીય પરિવર્તન લાવવા માટે સામાજિક સુધારાઓ અત્યંત જરૂરી હતા. આથી પોતાની આત્મકથા દ્વારા તેમણે આર્થિક સ્વાવલંબન, આરોગ્ય, કન્યા કેળવણીનું મહત્વ અને સમાનતા વિશે જાગૃતિ ફેલાવી તથા તે વિશે લોકોના વિચારો પર અસર કરી. લોકોની ગરીબી જોઈ, તેમણે કમર પર પોતડી અને શાલ જેવાં સાદાં વસ્ત્રો ધારણ કર્યાં. તેમની પાસે બીજી કોઈ ભૌતિક સંપત્તિ ન હતી. તેમણે મારા જેવા કરોડો લોકોને પશ્ચિમી પહેરવેશ તથા જીવનશૈલીનો ત્યાગ કરવાની પ્રેરણા આપી હતી.

ગાંધીજી પર ભલે લોકોને આસ્થા હતી પણ તેમણે ક્યારેય ન તો ધર્મસ્થાનો બંધાવ્યાં કે ન તો પોતાના અનુયાયીઓ માટે અંધવિશ્વાસ પેદા કર્યો. તેઓ સમગ્ર માનવજાતની એકતામાં માનતા હતા. આજે તેમને માત્ર એક રાજકીય નેતા તરીકે નહીં પણ એક એવા નૈતિક સદાચારી વ્યક્તિ તરીકે યાદ કરવામાં આવે છે જેમણે સમગ્ર માનવ જાતના અંતરને અસર કરી હતી.

આપના સંશોધન તથા આ લખાણના સંદર્ભમાં આ વિધાનની છણાવટ કરી તેનું પૃથક્કરણ કરો. આપનો જવાબ ગુજરાત રાજ્ય અને / અથવા ભારતના અન્ય પ્રદેશો જ્યાં ગુજરાતી ભાષા બોલાતી હોય તેના પર જ કેન્દ્રિત હોવો જોઈએ.

“ગાંધીજીની અસર આજે પણ એટલી જ મજબૂત છે જેટલી તેઓ જીવિત હતા ત્યારે હતી.”

(40)

OR**8 પ્રવાસન**

ગુજરાતના પ્રવાસન વિશે એક લેખમાં અપાયેલું નીચેનું લખાણ વાંચો.

કચ્છના ધોરડો ગામે યોજાતો રણોત્સવ ગુજરાતની આગવી ઓળખ બની ચૂક્યો છે. અહીંના ભાતીગળ જીવન તથા વૈવિધ્યને માણવા માટે દેશ-વિદેશથી લાખો સહેલાણીઓ દર વર્ષે આવે છે.

ધોરડો ગામના હાલના સરપંચ મિયાં હુસેન ગુલબેગ મુતવા કહે છે કે, પહેલાં અમારે પ્રાણીઓથી ઉપજતી આવક પર આધાર રાખવા સિવાય કોઈ જ વિકલ્પ ન હતો. આમ છતાં, ગુજરાત સરકારની દૂરંદેશીને કારણે બધું જ બદલાઈ ગયું છે. હવે આ રણોત્સવને કારણે અમારા સ્થાનિક લોકોને રોજગારની વિપુલ તકો મળે છે અને તેથી બધાં લોકો અત્યંત રાજી છે. લોકકલાકારો, વાહનોના માલિકો, ઊંટવાળા, હોટેલવાળા તથા ઘરમાં રહીને હસ્તકલાનું કામ કરતી બહેનો વિશેષ પ્રમાણમાં સ્વરોજગારી મેળવતી થઈ છે. અમે એક સમયે સાવ છેવાડે અજાણ્યું જીવન જીવતાં હતાં પણ હવે સમગ્ર દુનિયાએ અમારી નોંધ લીધી છે તથા અમારા ગામને બધા જ ઓળખે છે.

સફેદ રણના આકર્ષણે કચ્છની સાવ કાચાપલટ કરી નાખી છે. હવે લોકો જ્યારે અહીં આવે છે ત્યારે તેમના એક પંથ અને બે કાજ થાય છે. તેઓ ધર્મસ્થાનોની મુલાકાતની સાથે સાથે આ રણોત્સવનો પણ આનંદ ઉઠાવે છે.

આપના સંશોધન તથા આ લખાણના સંદર્ભમાં આ વિધાનની છણાવટ કરી તેનું પૃથક્કરણ કરો:

“સરકાર પ્રેરિત પ્રવાસનને કારણે ગુજરાતને ઘણા આર્થિક લાભો થયા છે.”

(40)

OR

9 ગુજરાત રાજ્યમાં કાયદો અને વ્યવસ્થા

ગુજરાતમાં ન્યાય વ્યવસ્થા વિશે એક ગુજરાતી વર્તમાનપત્રમાં પ્રકાશિત થયેલો લેખ વાંચો.

કાયદો અને વ્યવસ્થાની જાળવણીમાં, વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ માટે ગુજરાત રાજ્ય ભારતના બાકીનાં રાજ્યો કરતાં શ્રેષ્ઠ સાબિત થયું છે.

તેમણે આ સફળતા વિવિધ ક્ષેત્રોમાં સારી કામગીરીના આધારે ક્રમાંક આપતાં અલગ અલગ માપદંડોને પૂરાં કરીને મેળવી છે. તેમાં રાજ્યમાં વસ્તીની સામે પોલીસ કર્મચારીઓની સંખ્યા, નિકાલ ન આવ્યો હોય તેવા ખટલાઓ, ફોજદારી ગુનાઓની ટકાવારી જેમ કે કોમી હુલ્લડો, ગંભીર ગુનાઓ તથા સરકાર દ્વારા પોલીસ વિભાગ પાછળ કરવામાં આવતો ખર્ચ વગેરે બાબતોનો સમાવેશ થાય છે.

ગુજરાતમાં મહિલાઓ સામે થતાં ગુનાઓનાં બનાવોમાં ઘટાડો થયો છે. શક્ય છે કે આમ થવાનું કારણ નવા કાયદાઓ હોય. જેવાં કે પુરુષો જો જાહેરમાં સ્ત્રીઓ સામે અશ્લીલ શબ્દો કહે તો તેમને વધારામાં વધારે ત્રણ મહિનાની કેદની સજા કરવામાં આવે. છેલ્લાં પાંચ વર્ષોમાં રાજ્યમાં ૮૦ નવી કોર્ટ બનાવવામાં આવી છે અને તેમાં ૪,૯૦૦ નોકરી માટેની જગ્યાઓ ઊભી કરવામાં આવી છે. લોકહિત માટે અને વેપાર ધંધાની વૃદ્ધિ માટે, રાજ્ય સરકારે દરેક જિલ્લા અને તાલુકામાં અદાલતો બનાવવાનો તથા લાંબા સમય સુધી બાકી રહેલાં અદાલતી દાવાઓ પૂરાં કરવાનો સમય ઘટાડીને માત્ર એક વર્ષ જેટલો જ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

આપના સંશોધન તથા આ લખાણના સંદર્ભમાં આ વિધાનની છણાવટ કરી તેનું પૃથક્કરણ કરો:

“કાયદો અને વ્યવસ્થામાં ફેરફારો થવાથી ગુજરાત રાજ્યમાં હકારાત્મક અસર પડી છે.”

(40)

Indicate your question choice on this page.

Indicate which question you are answering by marking a cross (☒) in the box. If you change your mind, put a line through the box (☒) and then indicate your new question with a cross (☒).

Chosen question number:

Question 6

Question 7

Question 8

Question 9

Area with horizontal dotted lines for writing.

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

A large rectangular area with rounded corners, containing numerous horizontal dotted lines for writing.

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

TOTAL FOR SECTION C = 40 MARKS
TOTAL FOR PAPER = 80 MARKS

Source information**Title: Translation**

Source from: <http://abhiyaanmagazine.com/e-magazine/27/02/2010/p.42>

Title: નવઝોત

Source from: 'Maha Jati Gujarati', Chandrakant Bakshi, Navbharat Sahitya Mandir

Title: પ્રસ્તાવ

Source from: <https://rdgujarati.wordpress.com/2006/07/24/flower-valley/>

Title: શ્રી નરેન્દ્ર મોદી

Source from: <http://www.pmindia.gov.in/gu>

Title: ગાડરિયો પ્રવાહ

Source from: <http://www.readgujarati.com/2012/12/24/ekvismisadi-vyasan/>

Title: સમાજમાં મહિલાઓનું સ્થાન

Source from: <http://jentilal.com/lijjat-papad/#.WVgOQ4WcHiM>
<http://www.divyabhaskar.co.in/news/DGUJ-SUR-MAT-latest-surat-news-045505-924088-NOR.html>

Title: ભારતીય સમાજ પર ગાંધીજીની અસર

Source from: http://bakshinama.blogspot.co.uk/2013/05/blog-post_4.html

Title: પ્રવાસન

Source from: <http://www.haamegujarati.com/tourismdetail-Special-Story-On-Foreign-Tourist-In-Kutchh-And-Rannotsav-26>, <https://www.gujarat-samachar.com/લેખ/અજવાળું-અજવાળું/વિશ્વનું-પ્રવાસન-તોરણ:-વહાઈ>
<http://sanjaydrasti.blogspot.co.uk/2017/01/blog-post.htm>

Title: ગુજરાત રાજ્યમાં કાયદો અને વ્યવસ્થા

Source from: <http://www.gujarattoday.in/city-ma-safai-mamle-kadak-pagla-leva/>
<http://g.deshgujarat.com/gujarat-is-the-first-rank-state-in-the-country-to-maintain-law-and-order/>

Paper 1: Translation into English, Reading Comprehension and Writing (research question) in Gujarati

Section A - Marking principles (translation)

Misspelling is tolerated as long as it does not lead to ambiguity, for example drought misspelled as drowght would be acceptable. However, if misspelled as draught it would be unacceptable as this is a real word with a different meaning.

Learners are likely to write variants on the acceptable answers listed and these should be considered as acceptable if they convey the same intended meaning.

Translation is successful if an English speaker would understand the translation without having understood the text in its original language.

The Gujarati word order presented in the mark scheme has been adapted in order to illustrate a correct translation into English.

Section A - Mark scheme (translation)

Question number	Gujarati text	Acceptable answers	Mark
1	“વૈશ્વિક ગરમાવો” શબ્દ	Global warming is	(1)
2	અજાણ્યો નથી રહ્યો.	not an unfamiliar term.	(1)
3	આપણા ગ્રહના વધતી જતા તાપમાનને લીધે	Due to the increasing temperature of our planet	(1)
4	તથા અદૃશ્ય થતાં જંગલો	and the disappearing forests,	(1)
5	એવો સમય જલદી આવશે જ્યારે	There will soon come a time when	(1)
6	હરિયાળી ફક્ત વાર્તાઓમાં જ જાણવા મળશે.	green spaces are only mentioned in stories.	(1)
7	આને કારણે, પર્યાવરણની સમતુલા જાળવવા માટે	Therefore, to maintain the balance in the environment,	(1)
8	નિષ્ણાંતો હવે વિચારી રહ્યાં છે	experts are thinking of	(1)

Question number	Gujarati text	Acceptable answers	Mark
9	વિજ્ઞાન તેમજ ટેકનોલોજીના સિદ્ધાંતોનો ઉપયોગ કરવાનું.	using the principles of science and technology.	(1)
10	આ હવે માત્ર ચર્ચાનો વિષય નથી રહ્યો.	This is not merely a topic of discussion anymore.	(1)
11	આ બાબતમાં લોકો ઘણા જાગૃત બન્યા છે.	People are increasingly aware of this issue	(1)
12	અને તેઓ કંઈક કરવા માગે છે.	and they want to do something.	(1)
13	આથી દુનિયાને ફરીથી લીલીછમ બનાવવાના આ પ્રયત્નમાં	So, in an attempt to make the world green again,	(1)
14	“હરિયાળી” નોકરીઓ મેળવવાની ઘણી તકો	many 'green' job opportunities	(1)
15	ગુજરાતના યુવાનો માટે ઊભી થઈ છે.	have been created for the youth of Gujarat.	(1)
16	વધુ રૂઢિગત રોજગારના ક્ષેત્રોમાં કામ કરવાને બદલે	Instead of working in more traditional fields of employment	(1)
17	યુવાનો ...કામ કરી શકશે	young people will be able to work	(1)
18	પર્યાવરણની જાળવણીમાં,	in environmental protection,	(1)
19	વ્યવસ્થા, કચરાનો નિકાલ	management, waste disposal	(1)
20	તથા પર્યાવરણ નીતિઓમાં.	and environmental policy.	(1)

Section B - Marking principles (reading comprehension)

- For open-response questions, the candidate does not have to write in full sentences. If appropriate, they may respond using single words or phrases.

Examples of short phrases with two or more words:

- સિપાહી બન્યો. (verb/noun)
  - માનવ (મૂલ્યો) (adjective/noun).
- When responding to open-response questions, candidates may use words from the reading extract but they must not copy whole sections where the question requires them to manipulate the language in order to render the response accurate to the question.

Example:

Text: તંદુરસ્ત રહેવા માટે હું મોટા ભાગે ફળ અને શાકભાજી ખાઉં છું
Question: આ લખાણ મુજબ, પૌષ્ટિક આહારમાં શેનો સમાવેશ થાય?
Rewardable answer: મોટા ભાગે ફળ અને શાકભાજી ખાવાં.
Non-rewardable answer: તંદુરસ્ત રહેવા માટે હું મોટા ભાગે ફળ અને શાકભાજી ખાઉં છું.

Candidates who copy the whole sentence, as exemplified above as the *Non-rewardable answer*, **would not be awarded marks** without manipulating the verb in the sentence. This is because it does not render an accurate answer to the question. However, as the exemplified *Rewardable answer* shows, candidates may still use words from the reading extract.

- There are no marks for quality of language in **Section B** so errors and omissions in spelling and grammar will be tolerated as long as the message is not ambiguous or does not interfere with communication.
- Consider only as many elements as there are marks, for example for a 1-mark answer, the candidate's first response is taken for assessment, even if this response is incorrect but the correct information follows as a further element. Where 2 marks are available, award the individual marks discretely but apply the order of elements rule.
- Written responses in the wrong language cannot be awarded a mark.

Guidance to examiners on understanding and applying the mark scheme

- Alternative ways of giving the same answer are indicated with a slash (/) in between the alternative responses, for example: *Do breathing exercise/pranayama for 30 minutes.*
- Where appropriate, responses have been separated with 'AND' for compulsory answers and 'OR' for possible answers, for example:

○ (તેમના શાસનકાળમાં) ગુજરાતનો અત્યંત વિકાસ થયો. (1)

AND

○ (બહુ મોટા પ્રમાણમાં) વિદેશી રોકાણ થયું (1)

Use **OR** to show the various answers where there are more possibilities than available marks:

Any **one** of:

○ ગ્રાહકોને ફાયદો નથી થતો (1)

OR

○ માત્ર વેપારીઓને જ ફાયદો થાય છે (1).

- Any parts of an answer that are not essential are bracketed, for example: (તેમણે સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘમાં એવો પ્રસ્તાવ મૂક્યો કે) વર્ષનો કોઈપણ એક દિવસ આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે.
- Candidates are likely to write variants on the acceptable answers listed and these should be considered as acceptable if they convey the correct answer.
- All possible answers have the correct amount of marks appropriate for the information required indicated in brackets.
- Suggested incorrect answers are indicated in the '**Reject**' column.

Section B - Mark scheme (reading comprehension)

Question number	Answer	Mark
2(i)	A	(1)

Question number	Answer	Mark
2(ii)	D	(1)

Question number	Answer	Mark
2(iii)	B	(1)

Question number	Answer	Mark
2(iv)	C	(1)

Question number	Answer	Mark
3	Award 1 mark for each for the below. Only four answers are required. One mark will be deducted for each additional answer. C, E, F, H	(4)

Question number	Answer	Mark
4(a)	(પ્રગતિ કરવા માટે) સમગ્ર દેશે સાથે મળીને કામ કરવું જોઈએ.	(1)

Question number	Answer	Mark
4(b)	(તેમના શાસનકાળમાં) ગુજરાતનો અત્યંત વિકાસ થયો. AND (બહુ મોટા પ્રમાણમાં) વિદેશી રોકાણ થયું.	(2)

Question number	Answer	Reject	Mark
4(c)	(તેમણે સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘમાં એવો પ્રસ્તાવ મૂક્યો કે) વર્ષનો કોઈપણ એક દિવસ આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે.	તેમણે સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘને જણાવ્યું	(1)

Question number	Answer	Mark
4(d)	(આધુનિક) ટેકનોલોજીની મદદથી તેઓ લોકો સાથે સંપર્કમાં રહે છે.	(1)

Question number	Answer	Reject	Mark
4(e)	તેમણે કવિતાના/કાવ્યોનાં પુસ્તકો લખ્યાં છે.	તેમણે પુસ્તકો લખ્યાં છે.	(1)

Question number	Answer	Mark
5(a)	દરરોજ અડધા કલાક માટે પ્રાણાયામ કરવું.	(1)

Question number	Answer	Mark
5(b)	ગ્રાહકોને ફાયદો નથી થતો OR માત્ર વેપારીઓને જ ફાયદો થાય છે.	(1)

Question number	Answer	Mark
5(c)	લોકોને વધારે ખરીદી કરવા માટે ઉશ્કેરે છે. AND લોકો કરજમાં/દેવામાં ડૂબી જાય છે.	(2)

Question number	Answer	Mark
5(d)	પરિસ્થિતિ વધારે ખરાબ બની જાય.	(1)

Question number	Answer	Mark
5(e)	ધર્માદા/ચેરિટી સંસ્થાઓનાં સારાં કાર્યોની લોકોને જાણ થાય છે.	(1)

Section C – Marking principles (written research question)

There are three levels-based mark grids to be applied to this task. They are:

- knowledge and understanding of society and culture (AO4)
- understand and respond to written language in writing (AO2)
- accuracy and range of language (AO3).

The recommended word count for this task is 300 to 350 words, but the whole response must be marked regardless of length.

General guidance on using levels-based mark schemes

Step 1: Decide on a marking band

- First of all, you must consider the answer as a whole and then decide which descriptors most closely match the answer and place it in that band. The descriptors for each band indicate the different features that will be seen in the student's answer for that band.
- When assigning a level, you should look at the overall quality of the answer and not focus disproportionately on small and specific parts of the answer where the student has not performed quite as well as the rest. If the answer covers different aspects of different bands of the mark scheme, you should use a 'best fit' approach for defining the level. You will then use the variability of the response to help decide the mark within the level, for example if the response is predominantly band 13–16 with a small amount of band 17–20 material, it would be placed in band 13–16 but be awarded a mark near the top of the band because of the band 17–20 content.

Step 2: Decide on a mark

- Once you have decided on a band, you will need to decide on a mark within the band.
- You must decide on the mark to award based on the quality of the answer; you must award a mark towards the top or bottom of that band, depending on how the student has evidenced each of the descriptor bullet points.
- You must modify the mark based on how securely the trait descriptors are met at that band.
- You will need to go back through the answer as you apply the mark scheme to clarify points and assure yourself that the band and the mark are appropriate.

Mark grids

Knowledge and understanding of society and culture (AO4 – 20 marks)

This mark grid assesses the content of the student's answer in relation to the knowledge and understanding of culture and society they have demonstrated, based on their research. It also assesses their ability to critically analyse by sustaining a line of argument and drawing conclusions about aspects of culture and society, based on the question related to the research subject.

Understand and respond to written language (AO2 – 10 marks)

This grid assesses students' understanding of the unseen text by their ability to use relevant information from it to contribute to the ideas, arguments and conclusions that are presented on society and culture.

The two mark grids for AO4 and AO2 are presented side by side. This is because of the connection between the information that the student is producing based on knowledge and understanding of society and culture, and the information that they are using from the unseen text to contribute to this.

Indicative content

- When deciding how to reward the answer for content, you should consult both of these mark grids as well as the indicative content associated with each question (see below). Indicative content contains points that students are likely to use to construct their answer. It is possible for an answer to be constructed without mentioning some or all of these points, as long as students provide alternative responses that fulfil the requirements of the question. The indicative content shows that students are expected to place more emphasis on knowledge and understanding of society and culture (AO4) than on the text (understand and respond in writing to written language – AO2). This emphasis is reflected in the greater number of marks available for AO4 (20 marks) than for AO2 (10 marks).
- Students can demonstrate their knowledge and understanding of society and culture (research) by providing relevant ideas/information/references/examples related to aspects such as:
  - lifestyle/customs/events both current and historical
  - important figures both current and historical
  - public opinion, feelings, reactions and behaviour.

This list is not exhaustive. The aspects above are illustrated in the indicative content below.

The recommended word count for the response is 300–350 words, but the whole response should be marked regardless of length.

Knowledge and understanding of society and culture (A04)		Understand and respond to written language (A02)	
Marks	Description	Marks	Description
0	No rewardable material.	0	No rewardable material
1–4	<ul style="list-style-type: none"> Limited, straightforward, predictable ideas expressed on culture and society; limited information/examples/ references from research to support ideas; limited focus on the research subject. Limited evidence of critical analysis of culture and society; points of view have little justification; limited/brief conclusions that are frequently contradictory; frequently relies on description rather than analysis. 	1–2	<ul style="list-style-type: none"> Limited use of relevant information/examples/references from the text to contribute to ideas, arguments and conclusions about society and culture; information used is frequently contradictory/irrelevant.
5–8	<ul style="list-style-type: none"> Occasionally relevant, straightforward ideas expressed about culture and society, mostly generalised, occasionally supported by information/examples/ references from research; some loss of focus on the research subject. Occasional evidence of critical analysis of culture and society; points of view are given with occasional justification, arguments may be made but not developed, occasionally leading to straightforward conclusions that may include contradictions; some reliance on description rather than analysis. 	3–4	<ul style="list-style-type: none"> Occasionally uses relevant information/examples/references from the text to contribute to ideas, arguments and conclusions about society and culture; sometimes information used is contradictory/irrelevant.

Knowledge and understanding of society and culture (A04)		Understand and respond to written language (A02)	
Marks	Description	Marks	Description
9–12	<ul style="list-style-type: none"> • Relevant, straightforward ideas expressed about culture and society, sometimes supported by information/ examples/references from research; occasional loss of focus on the research subject. • Some critical analysis of culture and society is evident, with straightforward arguments and points of view, which are sometimes developed and justified, sometimes drawing straightforward conclusions; occasionally relies on description rather than analysis. 	5–6	<ul style="list-style-type: none"> • Sometimes uses relevant information/examples/references from the text to contribute to ideas, arguments and conclusions about society and culture; occasionally information used is contradictory/irrelevant.
13–16	<ul style="list-style-type: none"> • Relevant, occasionally perceptive ideas expressed about culture and society, frequently supported by pertinent information/ examples/reference from research; focus predominantly maintained on the research subject. • Critical analysis of culture and society demonstrated by frequently developed and justified arguments and viewpoints, often drawing convincing conclusions. 	7–8	<ul style="list-style-type: none"> • Mostly uses relevant information/examples/references from the text to contribute to ideas, arguments and conclusions about society and culture.
17–20	<ul style="list-style-type: none"> • Relevant, perceptive ideas expressed about culture and society, consistently supported by pertinent information /examples/references from research; focused on the research subject throughout. • Critical analysis of culture and society, demonstrated by consistently developed and justified arguments and viewpoints, drawing convincing conclusions. 	9–10	<ul style="list-style-type: none"> • Consistently uses relevant information/examples/references from the text to contribute to ideas, arguments and conclusions about society and culture.

Additional guidance

Perceptive: demonstrates an in-depth understanding by making connections between ideas and information; goes beyond the standard, predictable response; shows insight/originality.

Ideas include thoughts, feelings, impressions, opinions.

Straightforward *ideas, arguments, conclusions* are deemed to be those that give the standard, predictable response.

Accuracy and range of language mark grid (A03)

This mark grid assesses students' ability to use a range of grammatical structures and vocabulary accurately to produce articulate communication with a range of expression.

Marks	Description
0	No rewardable language
1-2	<ul style="list-style-type: none"> Limited variation of straightforward grammatical structures and vocabulary, with much repetition; repetitive expression, writing is often restricted and stilted. Limited sequences of accurate language, resulting in lapses in coherence; errors occur that often prevent meaning being conveyed.
3-4	<ul style="list-style-type: none"> Occasional variation in the use of mostly straightforward grammatical structures and vocabulary, infrequent use of complex language; expression is frequently repetitive, writing is sometimes stilted. Some accurate sequences of language, resulting in some coherent writing; errors occur that sometimes hinder clarity of communication and occasionally prevent meaning being conveyed.
5-6	<ul style="list-style-type: none"> Some variation in the use of grammatical structures and vocabulary, some recurrent examples of complex language; variation of expression but this is not sustained; sections of articulate writing with occasionally stilted phrasing. Frequent sequences of accurate language, resulting in generally coherent writing; errors occur that occasionally hinder clarity of communication.
7-8	<ul style="list-style-type: none"> Frequent variation in use of grammatical structures and vocabulary, including different types of complex language; regular variation of expression, writing is articulate throughout the majority of the response. Accurate language throughout most of the response, resulting in mostly coherent writing; errors occur that rarely hinder clarity of communication.
9-10	<ul style="list-style-type: none"> Consistent variation in use of grammatical structures and vocabulary, consistent variation in use of complex language; conveys ideas in a variety of ways, consistently articulate writing. Accurate language throughout, resulting in consistently coherent writing; any errors do not hinder clarity of the communication.

Additional guidance

Complex language is considered to include the following:

- conceptually challenging tenses such as the pluperfect and future perfect
- passive voice
- subjunctive mood
- use of subordination
- using extended sentences to express abstract ideas/convey justified arguments that require a range of lexis and structures, for example conjunctions and pronouns
- using synonyms and a variety of expressions to say things in different ways.

Variation in use of grammatical structures/ varied use of vocabulary: the traits in the mark grid differentiate between the variation of grammatical structures and vocabulary used by students. You should judge in which mark band to place students and which mark to award, based on the effect that the variety of grammatical structures and vocabulary has on the quality of the communication; the wider the variety, the more articulate the communication will become (see definition of *articulate* below).

Examples of a variety of grammatical structures and vocabulary are: a selection of different verbs, tenses, adjectives, vocabulary and complex language (see definition above) for a variety of purposes such as to present and justify points of view, develop arguments, draw conclusions based on understanding and evaluate issues.

Articulate: articulate communication is fluent, effective and coherent as students control/manipulate the language to express themselves with ease for a number of different purposes. The more articulate the writing, the easier and more quickly the reader can progress through the writing without having to re-read to understand the message. If students are restricted to what they can express, they may not be able to use languages for all purposes, for example to justify arguments. The writing will become more difficult to read quickly and with ease as the reader has to stop and re-read to understand the message.

Errors: students are not expected to produce perfect, error-free writing in order to access the top band as errors are also made by native speakers. The mark grid describes the frequency of errors and the impact that errors have on coherence.

Errors that **do not hinder clarity:**

- errors that do not affect meaning, for example some gender and adjectival agreements, as long as they do not include mismatch of cases
વેગવંતો ઘોડી.
બટકબોલી છોકરો.
- infrequent errors that do not distract the reader from the content and which result in coherent writing.

Errors that **hinder clarity:**

- errors that make writing difficult to understand immediately (even if the meaning is eventually understood)/errors that force readers to re-read in order to understand what is meant, for example inappropriate tense formation, wrong case endings
મહેશ ગયા અઠવાડિયે દુકાનમાં જઈને ખરીદી કરે છે.
આવતાં છ મહિનામાં આ શહેરનો વિકાસ ન થયો.
- frequent errors that hinder clarity as they will distract the reader from the content of the writing.

Errors that **prevent meaning being conveyed:**

- errors that mean the reader cannot understand the message
- errors that convey the wrong message
- errors that make it unclear who is carrying out the action, for example using the incorrect person of the verb
તેના પિતાઓએ બધાને ગુસ્સો કર્યો.
દાન આપણે ભેગા કર્યો.
- mother-tongue interference.

NB: these are examples only and do not constitute a finite list.

Section C - Indicative content

In their response, students are expected to demonstrate knowledge and understanding of society and culture through their ideas, arguments and conclusions, supported by information, references and examples from their research. Students must refer to information in the text that contributes to their ideas, arguments and conclusions thereby showing understanding of the text.

The indicative content shows that students are expected to place more emphasis on knowledge and understanding of society and culture (AO4) than on the text (understand and respond in writing to written language – AO2). This emphasis is reflected in the greater number of marks available for AO4 (20 marks) than for AO2 (10 marks). Students can demonstrate their knowledge and understanding of society and culture by providing relevant ideas/information/references/examples related to aspects such as:

- lifestyle/customs/events, both current and historical
- important figures, both current and historical
- public opinion, feelings, reactions and behaviour.

This list is not exhaustive. These aspects are illustrated in the indicative content below.

It is possible for an answer to be constructed without mentioning some or all of the points given below, as long as students provide alternative responses that fulfil the requirements of the question.

Question number	Indicative content
6	<p>Students may include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Information from research on the government’s initiative of women’s education. (AO4) • Information from research on the rural and urban divide where poorer girls marry young and work in the fields/carry out labour work and have limited access to education. (AO4) • Reference from research about small groups of women who have broken the boundaries of gender roles and achieved financial independence (AO4); students may refer to Lijat Papad, who have built an industry of international standard, in the text. (AO2) • Reference from research about how, traditionally, Gujarati women were housewives and dependent on men (AO4); to link to this, students may refer to information in the text about the women of Lijat Papad who started the company to fulfil their family responsibilities and become self-reliant. (AO2) • Arguments and conclusions consistent with their ideas/information/references/examples included in the response (AO4).

Question number	Indicative content
7	<p>Students may include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Information from research on Gandhi’s attitude towards equality and non-discrimination in every aspect of life. (AO4) • Information from research on Ghandhi’s ideas on simplistic living and cleanliness. (AO4) • Reference from research about the freedom movement where Ghandhi used salt when it wasn’t accessible (AO4); to link to this point, students may refer to ‘satyagraha’ in the text, a non-violent disobedience challenging the law. (AO2) • Reference from research about how Ghandhi’s attitude has positively affected India’s constitution (AO4); to link to this, students may refer to information in the text about no dogma or blind followship. (AO2) • Arguments and conclusions consistent with their ideas/information/references/examples included in the response. (AO4)

Question number	Indicative content
8	<p>Students may include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Information from research on the various types of facilities and medical treatments available in tourist destinations in Gujarat. (A04) • Information from research about the public-private partnerships to promote tourism. (A04) • Reference from research about state-sponsored tourism that provided areas such as Kutch with the tools to generate their own income (A04); students may refer to information in the text about how local people became self-employed by making handicrafts at home. (A02) • Reference from research on the drawbacks of tourism, such as small places that lose their anonymity and become more commercial (A04); to link to this, students may refer to information in the text about how Dhordo village has now become world famous. (A02) • Arguments and conclusions consistent with their ideas/information/references/examples included in the response. (A04)

Question number	Indicative content
9	<p>Students may include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reference from research on how women increasingly feel more comfortable about reporting crime because the Gujarat Police and magistrates are giving them greater access to the law and ensuring that the crimes they report are investigated thoroughly. (AO4) • Information from research about why stricter laws are encouraging tourism and foreign investment in the region, for example new laws about unauthorized parking and littering have made cities cleaner and more accessible. (AO4) • Information from research on how stricter laws in Gujarat have made women feel safer to go out alone, for example even stricter alcohol laws resulting in penalties of 1-3 years for those who harass others when drunk (AO4); to link to this student may refer to information in the text about the reduction of incidents of crimes against women (AO2). • Reference from research to the improvements in law enforcement due to new uses in technology such as the eGujCop project (AO4); to link to this, students may refer to information in the text about the steps taken by the government in Gujarat to deal with crimes more quickly and efficiently. (AO2) • Arguments and conclusions consistent with their ideas/information/references/examples included in the response (AO4).

Please check the examination details below before entering your candidate information

Candidate surname

Other names

**Pearson Edexcel
Level 3 GCE**

Centre Number

--	--	--	--	--

Candidate Number

--	--	--	--	--

**Sample assessment materials for first teaching
September 2018**

(Time: 2 hours 40 minutes)

Paper Reference **9GU0/02**

Gujarati

Advanced

**Paper 2: Translation into Gujarati and written
response to works**

**You do not need any other materials.
Dictionaries are not allowed in this examination.
Copies of works are not allowed in this examination.**

Total Marks

Instructions

- Use **black** ink or ball-point pen.
- **Fill in the boxes** at the top of this page with your name, centre number and candidate number.
- Answer Question 1 in Section A. You must answer **two** questions from Sections B and C – this means **either** two questions from Section B **or** one question from Section B **and** one question from Section C. Write approximately 300 to 350 words for questions in Section B and Section C.
- We recommend you spend 30 minutes on Section A: Translation.
- Answer the questions in the spaces provided
– *there may be more space than you need.*

Information

- The total mark for this paper is 110.
- The marks for **each** question are shown in brackets.

Advice

- Read each question carefully before you start to answer it.
- Check your answers if you have time at the end.

Turn over ►

S61405A

©2018 Pearson Education Ltd.

1/1/

Pearson

SECTION A: TRANSLATION

1 નીચે આપેલા ફકરાનું ગુજરાતીમાં ભાષાંતર કરો.

African by origin and Gujarati by language, the Siddis in Gujarat have been living there for hundreds of years. Their ancestors served as bodyguards of Hindu kings.

The government of India has recently granted them special tribal status, guaranteeing them access to employment and education. Compared to Siddis living in villages, those Siddis living in major towns are generally better educated and in regular employment. They work on the fields, in the forestry department as tourist guides for the forest of Gir and as truck drivers. To preserve their culture, they dance to African musical beats and entertain people. They have also been included in the Gujarat tourism video.

(20)

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

(Total for Question 1 = 20 marks)

TOTAL FOR SECTION A = 20 MARKS

SECTION B: WRITTEN RESPONSE TO WORKS (LITERARY TEXTS)

Respond to TWO questions. Choose EITHER TWO questions from Section B OR ONE question from Section B AND ONE question from Section C.

Write approximately 300 to 350 words for each question.

2 અમાસના તારા (કિશનસિંહ ચાવડા)

(a) લેખકે આલેખેલાં સ્ત્રીનાં વિવિધ રૂપોનું મૂલ્યાંકન કરો.

(45)

OR

(b) ૧૯૪૭ બાદ ભારતની કેળવણીના સંદર્ભનું લેખકની દ્રષ્ટિએ મૂલ્યાંકન કરો.

(45)

(Total for Question 2 = 45 marks)

3 જય હો (જય વસાવડા)

(a) આ પુસ્તકનું શીર્ષક યુવાનોના સંબંધમાં કઈ રીતે અનુરૂપ છે તે સમજાવો.

(45)

OR

(b) લેખકની લેખનશૈલીએ તેના વાચકોમાં કેવી રીતે પ્રસિદ્ધિ મેળવી છે તેનું વિશ્લેષણ કરો.

(45)

(Total for Question 3 = 45 marks)

4 સાત પગલાં આકાશમાં (કુન્દનિકા કાપડીઆ)

(a) આ પુસ્તકમાં રજૂ થતા પુરૂષ પાત્રો દ્વારા સ્ત્રીઓ પ્રત્યેનું વલણ તપાસો.

(45)

OR

(b) લેખિકાએ ગુજરાતી ભારતીય સમાજની વિધવા સ્ત્રીઓનું કેવી રીતે આલેખન કર્યું છે તેનું વિશ્લેષણ કરો.

(45)

(Total for Question 4 = 45 marks)

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

SECTION C: WRITTEN RESPONSE TO WORKS (FILMS)

Write approximately 300 to 350 words for each question.

5 કેવી રીતે જઈશ (દિગ્દર્શક - અભિષેક જૈન)

(a) આ ચલચિત્રના દિગ્દર્શક પારિવારિક સંબંધોનું કઈ રીતે આલેખન કરે છે તેનું વિશ્લેષણ કરો. (45)

OR

(b) આ ચલચિત્રની સફળતામાં સંગીતનો ઘણો મોટો હાથ છે તે વિધાનનું વિશ્લેષણ કરો. (45)

(Total for Question 5 = 45 marks)

6 ભવની ભવાઈ (દિગ્દર્શક - કેતન મહેતા)

(a) આ ચલચિત્રમાં રજૂ કરવામાં આવેલા ગુજરાતના અછૂતોનાં જીવનનું વિશ્લેષણ કરો. (45)

OR

(b) આ ચલચિત્રમાં રજૂ થતાં ગુજરાતના દેશી રજવાડાંઓની રાજકીય પરિસ્થિતિ તપાસો. (45)

(Total for Question 6 = 45 marks)

7 હુ તુ તુ આવી રમતની ઋતુ (દિગ્દર્શક - શીતલ શાહ)

(a) ચોકસી ભાઈઓનો અહંકાર કઈ રીતે આ ચલચિત્રની કથાવસ્તુને વિકસાવે છે તેનું મૂલ્યાંકન કરો. (45)

OR

(b) આ ચલચિત્રમાં શતરંજની રમતના મહત્વને તપાસો. (45)

(Total for Question 7 = 45 marks)

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

A large rectangular area with rounded corners, containing numerous horizontal dotted lines for writing.

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

A large rectangular area with rounded corners, containing numerous horizontal dotted lines for writing.

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

A large rectangular area with rounded corners, containing numerous horizontal dotted lines for writing.

Indicate your second choice question on this page. You must use this space to answer ONE question from EITHER Section B (Literary Texts) OR Section C (Films).

Your second question must NOT be on the same literary text as your first question.

Indicate which question you are answering by marking a cross (☒) in the box. If you change your mind, put a line through the box (☒) and then indicate your new question with a cross (☒).

Chosen question number:

Question 2(a)

Question 2(b)

Question 3(a)

Question 3(b)

Question 4(a)

Question 4(b)

Question 5(a)

Question 5(b)

Question 6(a)

Question 6(b)

Question 7(a)

Question 7(b)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

A large rectangular area with rounded corners, containing numerous horizontal dotted lines for writing.

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

Large empty writing area with horizontal dotted lines.

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

Large area with horizontal dotted lines for writing.

TOTAL FOR SECTIONS B AND C = 90 MARKS
TOTAL FOR PAPER = 110 MARKS

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

Source information

Title: Translation

Source from: <http://exhibitions.nypl.org/africansindianocean/essay-south-asia.php#Gujarat>
www.thehindubusinessline.com/news/variety/african-by-origin-indian-by-nationality-and-gujarati-by-speech/article2591916.ece
<http://www.frontline.in/static/html/fl2218/stories/20050909002609100.htm>

Paper 2: Translation into Gujarati and Written Response to Works

Section A - Marking principles and mark scheme

This task is a points-based mark scheme in which 1 mark is given for each correct individual section of language. A correct translation is provided in a grid that also outlines the alternative translations that will be accepted or the translations to be rejected. Marking principles for error tolerance, with examples, are given directly above the grid.

Marking principles

Spelling: non-grammatical misspellings are tolerated, for example સીળીઓ/સીઢીઓ rather than સીદીઓ, as long as they are not ambiguous (for example સીડીઓ rather than સીદીઓ) or in the wrong language.

Verb endings must be correct and will not be classed as spelling errors.

Adjective endings must be correct and will not be classed as spelling errors.

Accept any appropriate alternatives that do not already appear in the 'acceptable answers' column.

Section	Text	Correct answer	Acceptable answers	Reject	Mark
1	African by origin and Gujarati by language,	આફ્રિકન મૂળ અને ભાષાથી ગુજરાતી	મૂળ આફ્રિકા ખંડની અને ગુજરાતી ભાષા બોલતી		(1)
2	the Siddhis in Gujarat	એવા સીદીઓ ગુજરાતમાં	સીદી પ્રજા ગુજરાતમાં		(1)
3	have been living there for hundreds of years.	સેકડો વર્ષોથી વસી રહ્યાં છે.	સદીઓથી વસી રહી છે.		(1)
4	Their ancestors	તેમનાં પૂર્વજોએ	તેમનાં વડવાઓએ		(1)
5	served as bodyguards of Hindu kings.	હિંદુ રાજાઓનાં અંગરક્ષકો તરીકે કામ કર્યું હતું.		સિપાઈ ઓ/બોડી ગાર્ડ્સ	(1)
6	The government of India has recently	તાજેતરમાં ભારત સરકારે			(1)
7	granted them special tribal status,	તેમને ખાસ આદિવાસીઓ તરીકેનો દરજ્જો આપીને,	તેમને આદિવાસીઓ તરીકે માન્યતા આપીને, / આદિવાસીઓ તરીકે સ્વીકારીને,	જંગલમાં રહેતાં લોકો	(1)

Section	Text	Correct answer	Acceptable answers	Reject	Mark
8	guaranteeing them access to employment and education.	રોજગાર તથા શિક્ષણ મેળવવાની ખાતરી આપી છે.		ધંધો	(1)
9	Compared to Siddis living in villages,	ગામડાઓમાં રહેતાં સીદીઓની સરખામણીમાં			(1)
10	Siddis living in major towns are	મોટા શહેરોમાં વસતાં સીદીઓ			(1)
11	generally better educated	સામાન્ય રીતે વધારે શિક્ષિત	સામાન્ય રીતે ઘણું ભણેલાં		(1)
12	and in regular employment.	અને નિયમિત રોજગારમાં હોય છે.	અને હંમેશાં નોકરી કે કામ કરતાં જોવા મળે છે.		(1)
13	They work on the fields,	તેઓ ખેતરોમાં કામ કરે છે,			(1)
14	in the forestry department	વન વિભાગમાં			(1)
15	as tourist guides for the forest of Gir,	ગિરના જંગલના પ્રવાસીઓના માર્ગદર્શક તરીકે	ગિરના જંગલમાં પ્રવાસીઓના ભોમિયા તરીકે	ગાઈડ	(1)
16	and as truck drivers.	અને ટ્રક ચાલકો તરીકે કામ કરે છે.		ગાડીઓ ના ડ્રાઈવરો	(1)
17	To preserve their culture,	પોતાની સંસ્કૃતિની જાળવણી માટે	પોતાના સાંસ્કૃતિક વારસાને અકબંધ રાખવા માટે		(1)
18	they dance to African musical beats	તેઓ આફ્રિકન સંગીતના તાલે નૃત્ય કરે છે		નાચે છે.	(1)
19	and entertain people.	અને લોકોનું મનોરંજન કરે છે.	અને લોકોનાં મન બહલાવે છે.		(1)
20	They have also been included in the Gujarat tourism video.	તેમજ, ગુજરાત પ્રવાસનના વિડીયોમાં પણ તેમનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.			(1)

Sections B and C - Marking principles and mark schemes

There are three levels-based mark grids to be applied to each individual essay that makes up the written response to works. The mark grids are:

- critical and analytical response (AO4)
- range of grammatical structures and vocabulary (AO3)
- accuracy of language (AO3).

General guidance on using levels-based mark schemes

Step 1 Decide on a band

- First of all, you must consider the answer as a whole and then decide which descriptors most closely match the answer and place it in that band. The descriptors for each band indicate the different features that will be seen in the student's answer for that band.
- When assigning a level, you should look at the overall quality of the answer and not focus disproportionately on small and specific parts of the answer where the student has not performed quite as well as the rest. If the answer covers different aspects of different bands of the mark scheme you should use a 'best fit' approach for defining the level and then use the variability of the response to help decide the mark within the level, for example if the response is predominantly band 5–8 with a small amount of band 9–12 material, it would be placed in band 5–8 but be awarded a mark near the top of the band because of the band 9–12 content.

Step 2 Decide on a mark

- Once you have decided on a band you will then need to decide on a mark within the band.
- You will decide on the mark to award based on the quality of the answer; you will award a mark towards the top or bottom of that band, depending on how students have evidenced each of the descriptor bullet points.
- You will modify the mark based on how securely the trait descriptors are met at that band.
- You will need to go back through the answer as you apply the mark scheme to clarify points and assure yourself that the band and the mark are appropriate.

Critical and analytical response (AO4)

- This mark grid assesses students' ability to respond critically and analytically to the aspect of the literary work or film outlined in the question. To provide a critical and analytical response, students should select relevant material, present and justify points of view, develop arguments, draw conclusions based on understanding and evaluate issues, themes and cultural and social contexts.
- This grid should be applied twice, once for each essay individually.
- When deciding how to reward an answer, you should consult this mark grid as well as the indicative content associated with each question (see below). Indicative content contains points that students are likely to use to construct their answer.
It is possible for an answer to be constructed without mentioning some or all of these points as long as students provide alternative responses that fulfil the requirements of the question.
- The recommended word count for each essay is 300–350 words but you must mark the whole essay regardless of length.

Marks	Description
0	No rewardable material.
1–4	<ul style="list-style-type: none"> • Points of view relating to issues/themes/cultural or social contexts are presented with simplistic justification or limited interpretation with frequent misunderstanding or confusion; any evidence from the work is descriptive. • Limited ability to form arguments or draw conclusions. • Response relates to the work but limited focus on the question.
5–8	<ul style="list-style-type: none"> • Response relates to the work but often loses focus on the question. • Points of view relating to issues/themes/cultural or social contexts are presented, with attempts made at interpretation but they occasionally show misunderstanding or confusion; evidence selected from the work for justification is occasionally appropriate but often descriptive. • Arguments are made but with inconsistencies; conclusions are drawn but do not fully link to arguments.
9–12	<ul style="list-style-type: none"> • Critical analysis of issues/themes/cultural or social contexts is evident in relation to particular aspects of the question, with some appropriate interpretations and points of view, sometimes justified by appropriately selected evidence from the work. • Logical arguments are followed through on particular aspects of the question, occasionally detailed and with linked conclusions; some points are made without exploration. • Response is relevant to particular aspects of the question, occasional loss of focus.

Marks	Description
13–16	<ul style="list-style-type: none"> • Critical analysis of issues/themes/cultural or social contexts is frequently demonstrated, with some convincing interpretations and points of view, predominantly justified with appropriately selected evidence from the work. • Generally detailed, logical arguments are made, with some persuasive conclusions that mostly link together. • Predominantly relevant response to the question.
17–20	<ul style="list-style-type: none"> • Critical analysis of issues/themes/cultural or social contexts is demonstrated through convincing interpretations and points of view, consistently justified with appropriately selected evidence from the work. • Detailed, logical arguments and conclusions are made that consistently link together. • Relevant response to the question throughout.

Range of grammatical structures and vocabulary (AO3)

- This mark grid assesses students' ability to use a range of grammatical structures and vocabulary in order to produce articulate written communication with a range of expression.
- This grid should be applied twice, once for each essay individually.

Marks	Description
0	No rewardable language.
1–3	<ul style="list-style-type: none"> • Limited variation of straightforward grammatical structures with much repetition, producing writing that is often restricted and stilted. • Limited variation of straightforward vocabulary resulting in repetitive expression. • Limited use of terminology appropriate to literary and cinematic analysis.
4–6	<ul style="list-style-type: none"> • Occasional variation in use of mostly straightforward grammatical structures, infrequent use of complex language, producing writing that is sometimes stilted. • Vocabulary is mostly high frequency with occasional variation, expression is frequently repetitive. • Occasional use of terminology appropriate for literary and cinematic analysis.
7–9	<ul style="list-style-type: none"> • Some variation in the use of grammatical structures, including some recurrent examples of complex language; sections of articulate writing with occasionally stilted phrasing. • Some variation in use of vocabulary, resulting in variation of expression but this is not sustained. • Some use of terminology appropriate for literary and cinematic analysis.
10–12	<ul style="list-style-type: none"> • Frequent variation in use of grammatical structures, including different types of complex language, producing writing that is articulate throughout the majority of the response. • Frequently varied use of vocabulary, resulting in regular variation of expression. • Frequent use of terminology appropriate for literary and cinematic analysis.
13–15	<ul style="list-style-type: none"> • Consistent variation in use of grammatical structures, consistent variation in use of complex language, producing consistently articulate writing. • Consistent variation in use of vocabulary, allowing ideas to be conveyed in a variety of different ways. • Consistent use of terminology appropriate for literary and cinematic analysis.

Additional guidance

Variation of vocabulary and grammatical structures: the traits in the mark grid differentiate between the variation of grammatical structures and vocabulary used by students. You must judge in which mark band to place students and which mark to award, based on the effect that the variety of grammatical structures and vocabulary has on the quality of the communication; the wider the variety, the more articulate the communication will become (see definition of *articulate* below).

Examples of a variety of grammatical structures and vocabulary are: a selection of different verbs, tenses, adjectives, and vocabulary, including to express literary and cinematic analysis (see further detail below), complex language (see definition below) for a variety of purposes, including to present and justify points of view, develop arguments, draw conclusions based on understanding.

Articulate: articulate communication is fluent, effective and coherent as students control/manipulate the language to say what they want to say rather than what they can say, for a number of different purposes. If students are restricted to what they can say, they may not be able to express themselves for all purposes, for example to develop arguments.

Terminology for literary and cinematic analysis: vocabulary for critical analysis according to the work being studied, for example 'plot', 'character'; figures of speech such as 'metaphor', 'similes'; to describe theme and style such as 'camera technique', 'hand-held camera', 'use of black and white', 'first person narrative'.

Complex language is considered to include the following:

- conceptually challenging tenses such as the pluperfect and future perfect
- passive voice
- subjunctive mood
- use of subordination
- using extended sentences to express abstract ideas/convey justified arguments that require a range of lexis and structures, for example conjunctions and pronouns
- using synonyms and a variety of expressions to say things in different ways.

Straightforward language is considered to be:

- simple sentences with limited linking of sentences and clauses
- high-frequency grammatical structures and vocabulary.

Accuracy of language (AO3)

- This mark grid assesses students' ability to apply grammar and syntax accurately.
- You must apply this grid twice, once for each essay individually.

Marks	Description
0	No rewardable language.
1–2	<ul style="list-style-type: none"> • Limited sequences of accurate language, resulting in lapses in coherence. • Errors occur that often prevent meaning being conveyed.
3–4	<ul style="list-style-type: none"> • Some accurate sequences of language, resulting in some coherent writing. • Errors occur that sometimes hinder clarity of communication and occasionally prevent meaning being conveyed.
5–6	<ul style="list-style-type: none"> • Frequent sequences of accurate language, resulting in generally coherent writing. • Errors occur that occasionally hinder clarity of communication.
7–8	<ul style="list-style-type: none"> • Accurate language throughout most of the response, resulting in mostly coherent writing. • Errors occur that rarely hinder clarity of communication.
9–10	<ul style="list-style-type: none"> • Accurate language throughout, resulting in consistently coherent writing. • Any errors do not hinder clarity of communication.

Additional guidance

Errors: students are not expected to produce perfect, error-free writing in order to access the top band as errors are also made by native speakers. The mark grid describes the frequency of errors and the impact that errors have on coherence.

Errors that **do not hinder clarity:**

- errors that do not affect meaning, for example some gender and adjectival agreements, as long as they do not include mismatch of cases

વેગવંતો ઘોડી.

બટકબોલી છોકરો

- infrequent errors that do not distract the reader from the content and which result in coherent writing.

Errors that **hinder clarity**:

- errors that make writing difficult to understand immediately (even if the meaning is eventually understood)/errors that force readers to re-read in order to understand what is meant, for example inappropriate tense formation, wrong case endings

મહેશ ગયા અઠવાડિયે દુકાનમાં જઈને ખરીદી કરે છે.

આવતાં છ મહિનામાં આ શહેરનો વિકાસ ન થયો

- frequent errors hinder clarity as they will distract the reader from the content of the writing.

Errors that **prevent meaning being conveyed**:

- errors that mean the reader cannot understand the message
- errors that convey the wrong message
- errors that make it unclear who is carrying out the action, for example using the incorrect person of the verb

તેના પિતાઓએ બધાને ગુસ્સો કર્યો.

મત આપણે ભેગા કર્યું.

- mother-tongue interference.

NB: these are examples only and do not constitute a finite list.

Sections B and C - Indicative content

Indicative content is not exhaustive. Students should be rewarded for any valid response and may draw on a range of relevant examples from the work.

Question number	Indicative content
2(a)	<p>અમાસના તારા (કિશનસિંહ ચાવડા)</p> <p>Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <p>The author beautifully portrays the different forms of womanhood as a daughter, wife and mother and the expectations placed on her by society.</p> <ul style="list-style-type: none"> • As a daughter, an Indian girl typically lives a sheltered life at her parents' house; trained to carry out gender-assigned roles such as cooking and cleaning so that she can manage her household when she gets married. Amrita (Amu) is one such example of this, however she is also portrayed as a very protective sister and not afraid to challenge her parents when the author gets married at a very young age. • The author conveys a woman's strength as a wife and willingness to renounce everything, including her maiden name, her clothes and every memory of her parents when getting married, so that she can fully accept her husband and in-laws. Women see this as a celebration of self-sacrifice for their husbands and is regarded as a very respectable thing to do in this community and culture. • As a mother, a woman is ready to sacrifice everything for her children as shown in this book. One mother sold the last memory of her late husband (a piece of jewellery called a Mangala Sutra) to buy a bicycle for her son, so that he did not have to suffer any further hardship when travelling long distances for his job. For her, her son's health and comfort was more important than anything else. • As a reader, we can see that social status does not change a woman's role in society. The author has portrayed womanhood as the epitome of love and sacrifice as a daughter, wife and mother. <p>Explanatory note 'Mangala Sutra' – a golden chain with black beads worn only by Hindu married women.</p>

Question number	Indicative content
2(b)	<p data-bbox="427 264 823 300">અમાસના તારા (કિશનસિંહ ચાવડા)</p> <p data-bbox="427 309 1302 371">Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <p data-bbox="427 407 1417 537">The author expresses concerns about the new education system in post-independent India, which has created a middle class, literate young generation who are elitist and inconsiderate, taking more pride in becoming westernised. In doing so, they have lost good human values.</p> <ul data-bbox="427 573 1430 1267" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="427 573 1430 779">• The author has based his observation on a few experiences that he had when travelling to different places in India. For example, a group of young people who were particularly lazy and made demands of each other to get a glass of water. They also made fun of a hard-working elderly woman who attempted to help them. <li data-bbox="427 815 1410 878">• Another instance is where an educated younger lady blatantly defies the system at a railway station, on the grounds of nepotism. <li data-bbox="427 913 1391 1093">• During his visit to Delhi, the author saw the race among young civil servants to get a promotion with a high salary and government accommodation, as opposed to carrying out their existing jobs properly. It seems they are willing to go to any length to fulfil their greed. <li data-bbox="427 1128 1430 1267">• The writer feels that education has been misinterpreted as literacy rather than knowledge and humbleness. He believes education should be enlightening. It should not be blinded by arrogance, snobbery, greed and the superiority complex of being literate.

Question number	Indicative content
3(a)	<p data-bbox="427 271 671 304">જય હો (જય વસાવડા)</p> <p data-bbox="427 315 1230 376">Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <p data-bbox="427 409 1374 506">The title 'Jai Ho' means victory in Gujarati and this is very relevant to young people today, due to the immense pressure placed on them in moder- day life.</p> <ul data-bbox="427 539 1406 1227" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="427 539 1406 786">• This book is a compilation of motivational essays aimed at young people who are either very frustrated or depressed and see no future for themselves. They feel the need to perform well academically. If they fail their exams or become unemployed, (or even if a relationship ends) they can end their life to avoid the stigma of being a 'loser or failure'. As a result, some people choose the wrong path in life, which leads them into trouble, notably crime. <li data-bbox="427 819 1406 954">• The author addresses the issues that young people face by outlining the techniques to deal with social pressure. He gives examples of his own life and how he managed to succeed, proving everyone wrong - despite being written off by society as a failure. <li data-bbox="427 987 1406 1227">• The author calls on the youth of today to 'roar like a lion' and conquer any adversities that may come their way; with the help of qualities such as perseverance, hard work and patience. He also calls on the youth to increase their skill set and remember human values such as compassion. He uses examples of famous people who were rejected by society but who were never deterred and have left a lasting impression on others.

Question number	Indicative content
3(b)	<p data-bbox="427 271 671 304">જય હો (જય વસાવડા)</p> <p data-bbox="427 315 1302 376">Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <ul data-bbox="427 412 1430 1218" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="427 412 1430 510">• Jay Vasavda is a well-travelled young Gujarati writer who brings his own fresh perspective to this book. His style of writing is unique and he has been very successful in attracting a large following of readers. <li data-bbox="427 546 1430 701">• He has used simple Gujarati language, which is easy to understand. He uses the colloquial language, referred to as 'Gujlish' language, used by today's youth in Gujarat, which is a combination of Gujarati and English. Helping his readers to relate to his work easily has been key in attracting a wider audience. <li data-bbox="427 736 1430 992">• He draws from a range of topics and examples from the world of sport, cinema, politics and literature to persuade his readers to believe in themselves. For example, a poem by US poet Maya Angelou 'You may write me down in history' or a quote from US President Roosevelt. The lyrics of artist Mariah Carey's song 'Hero' are also written about. At the end of every chapter he cites inspirational quotes, calling them 'power punches' in the face of adversity. <li data-bbox="427 1028 1430 1218">• The writer's storytelling and narrative style is very engaging. For example, he narrates the story of the Hollywood film '300', which is based on Spartan warriors who never gave up and died to save their homeland. The reader can visualise the entire war scene through this portrayal. It inspires readers to be brave hearted, just as the Spartans were.

Question number	Indicative content
4(a)	<p data-bbox="427 264 893 302">સાત પગલાં આકાશમાં (કુન્દનિકા કાપડીઆ)</p> <p data-bbox="427 309 1305 376">Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <p data-bbox="427 409 1267 477">The male characters in this book mostly perceive women as a commodity and expect women to obey their every demand.</p> <ul data-bbox="427 510 1412 1205" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="427 510 1412 678">• Vasudha is an intelligent and educated woman who lost her identity after becoming a full-time wife, mother and caretaker for her husband, Vyomesh. He views her only as a servant to fulfil his every need. He decides what she should do, wear and eat. He also makes the rules as to when she can have children. <li data-bbox="427 712 1374 824">• Another male character asks for a dowry from his wife’s parents because ‘my parents have spent a lot of money on my education’. He expects his wife to apologise and go back to him. <li data-bbox="427 857 1393 992">• Another husband suspects his wife’s behaviour. He abuses her physically and emotionally, domestic violence is a daily occurrence. He has an affair with his secretary and meets her regularly but his wife is not allowed to leave the house without his permission. <li data-bbox="427 1025 1412 1205">• Not all male characters are the same, however, there are some exceptions as well. One such male character is Aditya. He is a liberal man and respects women as individuals. He believes in female empowerment and supports the main female character (Vasudha) in her journey to find her true identity and seek liberation.

Question number	Indicative content
4(b)	<p data-bbox="427 264 893 302">સાત પગલાં આકાશમાં (કુન્દનિકા કાપડીઆ)</p> <p data-bbox="427 309 1305 376">Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <p data-bbox="427 412 1382 515">Through different characters, the author tells the story of how widows have to suffer in Gujarati Indian society in the name of culture and tradition.</p> <ul data-bbox="427 551 1430 1272" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="427 551 1430 689">• Vasudha’s aunt is one example of a widow who was forced to give up worldly comforts in the name of culture and tradition. She became extremely possessive and authoritarian. In this case, the victim became the perpetrator. <li data-bbox="427 725 1430 1137">• Through another female character, Anna, the author shows how social norms are imposed on widows and how women are forced to change their lifestyle - whether they live in India or abroad. When living in London, Anna was told not to wear bright clothes, make-up, jewellery, a bindi on her forehead or a Mangala Sutra (a golden chain worn only by married women) because her husband had died. Choosing to defy these traditions, people start talking behind her back and rumours spread about her character. She is seen as someone challenging the age-old traditions laid down by patriarchal ancestors. As a result, she is socially isolated. She is no longer invited to social functions and people stop giving her work so she is subject to financial hardship. <li data-bbox="427 1173 1430 1272">• Anna’s mother-in-law, Jayaben, is also widowed but when her son dies of a heart attack she initially blames Anna for this. This is typical of this common, outdated way of thinking.

Question number	Indicative content
5(a)	<p data-bbox="427 264 868 300">કેવી રીતે જઈશ (દિગ્દર્શક - અભિષેક જૈન)</p> <p data-bbox="427 309 1305 371">Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <p data-bbox="427 407 1390 533">The film revolves around a middle-class man, Mr Bachubhai Patel, and his family living in Ahemadabad. The director portrays relationships through family members who are bound by the values of forgiveness, love for each other and unity in all situations.</p> <ul data-bbox="427 568 1390 1361" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="427 568 1390 739">• Bachubhai had a dream to go to the US with his friend Ishwar and become rich. He feels betrayed, however, when Ishwar leaves without informing him and becomes successful as a motel king. This experience turns Mr Patel, a loving family man, into a person obsessed with his USA dream. <li data-bbox="427 775 1390 1048">• Bachubhai is portrayed as an authoritarian father who has the final say in everything. He always calls his eldest son, Jignesh, 'stupid' for not being able to go the US and does not acknowledge his wife's opinions. She is a loving and caring mother but is unable to question her husband's actions. The family obeys Mr Patel because they feel his pain of betrayal and his ambitions that remain unfulfilled. Harish also tries to please Mr Patel by making his father's dream his own. <li data-bbox="427 1084 1390 1361">• Jignesh is very protective of Harish, despite his father's rejection. He is torn between his responsibilities towards his pregnant wife and those towards his parents and younger brother. Jignesh's wife is a caring and responsible daughter-in-law, who refuses to leave her in-laws and believes in the unity of family. Mr Patel's obsession drives everyone to breaking point, however they later reunite when he realises his mistakes during the time his first grandson is born.

Question number	Indicative content
5(b)	<p data-bbox="427 264 868 302">કેવી રીતે જઈશ (દિગ્દર્શક - અભિષેક જૈન)</p> <p data-bbox="427 318 1302 387">Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <p data-bbox="427 430 1417 499">This is a hit urban Gujarati film where the music plays a profound role in its success.</p> <ul data-bbox="427 506 1423 1317" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="427 506 1423 801">• The music is composed by the very young and talented Gujarati director, Mehul Surti. The lyrics are by poet, Dr Raese Maniyar, along with Vivek Manhar Taylor and Jainesh Panchal. The music and all the songs featured are remarkably different from the traditional folk-music-based songs of previous Gujarati works. The musicians have experimented with an Indo-Western fusion, which lends itself well to the story depicted in the film. There are seven songs sung by reputable Gujarati and Hindi playback singers. <li data-bbox="427 837 1423 981">• The title song reminds viewers of their home and family, and the streets they may have grown up in. The song is repeated throughout the film, where the addition of instrumentals such as the flute, builds the intensity of emotions and has a dramatic impact on the viewers. <li data-bbox="427 1016 1423 1167">• Another Gujarati folk song is converted into a (first of its kind) Gujarati rock song. Ahmedabad's favorite colloquialisms such as 'Jhakkaas' and 'Jalsa' are used in the lyrics, which makes viewers feel that it is truly a film made for them, told in their own dialect. <li data-bbox="427 1202 1423 1317">• There is also a situational track, which cleverly introduces the family members of the protagonist. The background music is very powerful and changes according to the mood of the scenes.

Question number	Indicative content
6(a)	<p data-bbox="427 264 847 302">ભવની ભવાઈ (દિગ્દર્શક - કેતન મહેતા)</p> <p data-bbox="427 309 1305 376">Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <p data-bbox="427 405 1347 472">The film portrays the plight of the untouchables and how they were disadvantaged at every stage of their lives.</p> <ul data-bbox="427 506 1390 1305" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="427 506 1390 786">• The situation is shown to be extremely grave. They were not allowed to live in villages and had to build their huts on the outskirts of towns, where even their shadow was classed as sinful. They were forced to tie a broom at their back like a tail and had to wipe out their own footprints. They had to carry a small clay pot around their neck to spit in it. Not only that, untouchable men had to wear a shirt with three long sleeves and a red turban so that they could be recognised from afar. <li data-bbox="427 819 1390 1066">• They worked mainly as cleaners in palaces and rich people's homes or as labourers such as diggers. Their remuneration was a very small amount of food grains. They were extremely poor and not allowed to fetch water from wells from the village. They were forced to drink the dirty river water where people had bathed or washed clothes. Punishment for fetching water from the well was a beating and their huts being burned down. <li data-bbox="427 1099 1390 1305">• They were not entitled to any form of education and relied mainly on rituals to find cures for diseases. They were seen as the dregs of society, where those from higher social hierarchies believed it was their birthright to torture and humiliate them. If they tried to seek justice, they were beaten to death by the soldiers of these princely states.

Question number	Indicative content
6(b)	<p data-bbox="432 264 855 300">ભવની ભવાઈ (દિગ્દર્શક - કેતન મહેતા)</p> <p data-bbox="432 309 1302 371">Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <p data-bbox="432 412 1267 474">This film showcases the fragile political system that existed in pre-independent India.</p> <ul data-bbox="432 515 1410 1232" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="432 515 1410 819">• The country was divided into small princely states, where the kings were autonomous; they had their own rules for their kingdom. They used to fight for even the smallest piece of land. For them, everything was justified in the name of their kingdom and their honour. Their life was entrenched in conspiracies and treachery. As these kingdoms were handed down to crown princes, not all rulers were capable of ruling and protecting their subjects from the attacks of other kingdoms. In fact, they were collecting taxes from them to run their state. <li data-bbox="432 860 1410 1232">• Chandra Sen was the king of a princely state in Gujarat. His court was full of men who obeyed him without question. He had two wives but for many years neither bore him any children. He participated in worship and rituals so that a prince could be born to his queens. When his first queen eventually gave birth to a prince, the youngest queen hatched a plot to kill the baby with the help of the king's adviser, who was also very power hungry. They bribed a royal priest to predict a grave future for the king but he ordered his child to be taken out of his kingdom, thus saving his own life without verifying the truth. This is a fine example of treachery in the princely political system.

Question number	Indicative content
7(a)	<p data-bbox="432 271 703 304">જુ(દેદશક - શીતલ શાહ)</p> <p data-bbox="432 315 1302 371">Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <p data-bbox="432 416 1342 539">The wealthy Choksi brothers believe they have so much power that they can change anybody’s destiny by simply altering one’s surroundings. This arrogance is reflected right from the very first scene and continues as the plot unfolds.</p> <ul data-bbox="432 573 1390 1370" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="432 573 1390 707">• The film starts with a game of chess where the brothers bet on the theory that by changing a person’s surroundings this will in turn effect one’s actions. This act of arrogance forms the backbone of the plot and influences the events to come. <li data-bbox="432 741 1350 875">• To test their theory, they then frame their own employee, Uday, making him a criminal and deliberately putting him in prison. He reacts negatively by running away, proving their theory correct. <li data-bbox="432 920 1382 1055">• They then invite another criminal (Guru) into their office and offer him a senior position in the company. This proves their theory that by bringing him in to a positive environment he will, in turn, react positively. <li data-bbox="432 1099 1358 1234">• Eventually, the two victims discover the brothers’ intentions and seek revenge by playing them at their own game in the stock market, ruining the brothers completely. For example, they were forced to buy shares that made them bankrupt. <li data-bbox="432 1267 1382 1370">• The film concludes with one brother losing mental balance and the other dying, showcasing how true arrogance can cause the downfall of a person.

Question number	Indicative content
7(b)	<p data-bbox="432 271 703 304">જુ(દેદશક - શીનલ શાહ)</p> <p data-bbox="432 315 1302 383">Students may refer to all or some of the following points in their answers.</p> <ul data-bbox="432 405 1406 1128" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="432 405 1374 472">• This film tells the tale of a twist in destiny where chess represents the 'game' that puts four people's lives in a frenzy. <li data-bbox="432 506 1406 707">• The game of chess is used in this film as a symbol of how two dons of the stock market, Yashvardhan Choksi and his brother Aditya Choksi, make plans to change people's lives by betting with each other while playing chess. They devise their cunning plans using the same strategic play they exploit on the chess board. <li data-bbox="432 741 1374 887">• The brothers use their Harvard-educated managing director, Uday Gandhi, and a criminal called Guru as their 'pawns' to win the bet, significant of how pawns are used in chess. In this game, one brother wins and the other brother loses. <li data-bbox="432 920 1406 1128">• Just as in chess, the two brothers represent kings who think that they can put forward anybody's life to save their own bet. The two dancer girls can be seen as queens who Uday and Guru are trying to protect from the brothers. Checkmate comes and tables turn when Uday beats them at their own game by making them bankrupt.

Pearson Edexcel Level 3 GCE

Sample assessment materials for first teaching
September 2018

(Time: 2 hours 15 minutes)

Paper Reference **9GU0/03**

Gujarati

Advanced

Paper 3: Listening, reading and writing in Gujarati

Transcript (Questions 1 to 5(a))

Turn over ►

S61406A

©2018 Pearson Education Ltd.

1/1/1

Pearson

SECTION A: LISTENING

ફકરો ૧

ઇન્ટરનેટ

- F1:** આજકાલ તો ઇન્ટરનેટ ન હોય તો જુવાનિયાઓને એમ થાય કે તેમનું આખું જીવન જાણે ઠપ્પ થઈ ગયું અને મનોરંજન, પરસ્પરનો સંદેશા વ્યવહાર, પારંપારિક ગુજરાતી ગીતો સાંભળી તેમજ ડાઉનલોડ કરવા જેવી પ્રવૃત્તિઓ અટકી પડે. આજના યુવાવર્ગને કદાચ સાચા ગુજરાતીમાં લખતાં ન આવડતું હોય, પણ અશુદ્ધ ગુજરાતીમાં મોબાઇલ ફોનથી સંદેશાઓ અને ઇન્ટરનેટથી ઈ-મેઇલ મોકલવામાં તો તેઓ એકદમ નિષ્ણાંત હોય છે. યુવાનોને હવે પુસ્તકોનું આકર્ષણ રહ્યું નથી કારણકે ઓનલાઇન પરથી માહિતીઓ મેળવવી અત્યંત સુલભ છે. આમ છતાં, આ માહિતીઓ હંમેશાં સત્ય નથી હોતી.
- M1:** હવે તો ફેસબુક જેવી સોશિયલ નેટવર્કિંગ વેબસાઇટ વગર તેમને ચાલતું જ નથી. યુવાનો ગેરમાર્ગે દોરાઈ જવાનું જોખમ રહે છે. ગુનેગારો તેમની અંગત માહિતી ચોરી, તેમનો લાભ ઉઠાવી શકે છે. આથી યુવાનોને સાવધાન કરવાની જવાબદારી ગુજરાતી સમાજની છે.

ફકરો ૨

કૌટુંબિક સંબંધો

- F1:** ચાલ મારી મિત્ર સોનલની વાત કરું. ગયા અઠવાડિયે મારી વર્ષગાંઠના દિવસે મેં મારા ઘરે મારા બધાં મિત્રોને બોલાવ્યાં હતાં, અને આ વખતે પણ સોનલને તેની માતાએ આવવાની પરવાનગી ન આપી. તેમને એમ કે ફિલ્મોમાં દેખાડે છે તેમ બધા જુવાનિયાઓ ધમલ કરશે. પછી તો મારા મમ્મીની સમજાવટથી માંડ માંડ સોનલને રજા મળી પણ તેને ઘરે વહેલું જવું પડ્યું. જતાં જતાં તેની આંખો ભરાઈ આવી.
- M1:** હું સમજ છું કે તું શું કહેવા માગે છે. આજકાલ ઘણા માતા-પિતાને ચિંતા સતાવે છે કે તેમના સંતાનો બીજા લોકોનું આંધળું અનુકરણ કરવા લાગ્યા છે, તે પછી પહેરવેશ હોય કે જીવનશૈલી હોય. માતા-પિતાને એમ લાગે છે કે તેમના બાળકો માર્ગથી ભટકી ગયાં છે તથા ઉદ્ભૂત બની ગયાં છે. યુવાનોને એમ થાય છે કે વડીલો તેમને બિલકુલ સમજતા નથી. તેને કારણે ઘણી વખત પરિવારોમાં તંગદિલી વધે છે. સારું છે કે તારી મમ્મી તને સારી રીતે સમજે છે.

ફકરો ૩(અ)

ગુજરાતી પરંપરાઓ

- F1:** પપ્પા!, આ વર્ષની આંતરરાજ્ય નાટ્ય સ્પર્ધામાં મારા વિશ્વવિદ્યાલયનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા માટે મારી પસંદગી કરવામાં આવી છે – સ્પર્ધા બાદ અન્ય લોકોને મળી શકાય તે માટેનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે. મારી અભિનય કળાઓ રજૂ કરવાની આ અભૂતપૂર્વ તક છે.
- M1:** જો બેટા, આપણા ઘરમાં આવું બધું નહીં ચાલે. તું ભણી લે એટલે પછી તારા હાથ પીળા કરીને મારી ફરજ પૂરી કરી દઉં. આપણે આપણા ઘરના સંસ્કારો તો સાચવવા જોઈએને! જો રીયા, લોકો નકામી આંગળી ચીંધશે અને આપણી આબરૂના કાંકરા થઈ જશે.
- F1:** પણ પપ્પા! તો પછી ગુજરાતી રંગમંચ પર સ્થાન જમાવવાની મારી ઈચ્છાનું શું? તમે બધામાં ના પાડો છો. મને તો ઘણી વાર એમ લાગે કે હું સુવર્ણ પિંજરમાં પૂરાયેલું એક પક્ષી છું જેને તમે પાંખો તો આપી પણ ઉડવા માટેનું આકાશ તો તમારી પાસે જ રાખ્યું.

ફકરો ૩(બ)

ગુજરાતી પરંપરાઓ અને તકો

- F2:** કાકા! શા માટે રીયા સ્પર્ધામાં ભાગ ન લઈ શકે?
- M1:** આ તો આપણા સંસ્કારોનો સવાલ છે. મને આ ક્ષેત્ર આબરૂદાર નથી લાગતું.
- F2:** શું રીયાનું કૌશલ દબાવી દેવાથી આપણાં સંસ્કારો બચશે? આજકાલ અહીં એવા ઘણા કિસ્સાઓ બને છે જેમાં યુવાનો કારકિર્દીના અવસરોના અભાવે માનસિક ઉદાસીનતામાં સરી પડે કે બળવાખોર બની જાય છે. તમારા બાળકો તો સમજદાર છે - તેમને મોકળું મેદાન આપો.
- M1:** જો રચના એ બધું તમારા મુંબઈમાં ચાલે, અહીંયાં અમારા ગામડામાં નહીં! બીજા ગામલોકો તેના વિશે શું વિચારશે? એ તો બસ ઠરીઠામ થઈ જાય એટલું જ ઈચ્છું છું.
- F2:** મારા પપ્પાએ તો મને અને મારા ભાઈને દોરવણી આપી. તેમના વિશ્વાસ તથા સહકારને કારણે જ આજે હું એક સફળ ગાયિકા છું અને મારો ભાઈ એક જાણીતો ચિત્રકાર છે. તો પછી આપણા કુટુંબમાં આવો ભેદભાવ કેમ થાય છે? મારા પપ્પા હંમેશાં કહે છે કે સમાજના નિયમો આપણે જ બનાવ્યા છે અને તેમના મતે અમારી જ ખુશીઓ પહેલાં, પછી બીજું બધું.

આદર્શ ગામ

સુરતથી ૩૫ કિલોમીટર અને બારડોલીથી બે કિલોમીટરના અંતરે આવેલું બાબેન નામનું ગામ આજે ગુજરાતનું એક આદર્શ ગામ બની ગયું છે. બાબેન ગ્રામ પંચાયતને ૨૦૧૧માં ગુજરાત રાજ્યની શ્રેષ્ઠ ગ્રામ પંચાયત જાહેર કરવામાં આવતા, આ ગામ પ્રસિદ્ધિ પામ્યું હતું, પણ ૧૫ વર્ષ પહેલા ત્યાં ગંદકી, બિમારી તથા હાલાકી સિવાય કશું જ ન હતું. આથી ગામને સ્વચ્છ બનાવવા તેમજ લોકજાગૃતિ માટે ગ્રામ પંચાયતના સભ્યોએ એક હરીફાઈ યોજી હતી જેમાં ગામના દરેક ઘર વચ્ચે સ્પર્ધા રાખવામાં આવી હતી. જેમાં દરેક વ્યક્તિના વાળથી માંડીને નખ તેમજ ઘરનાં રસોડા સુધીની સ્વચ્છતા ધ્યાનમાં રાખી વિજેતાઓને ઈનામ પણ આપવામાં આવ્યા હતાં.

આશરે ૧૫,૦૦૦ જેટલી વસ્તી ધરાવતા આ ગામના તમામ ૮૫૦૦ જેટલા મકાનો પાકા છે. ગટર, પાણી, રસ્તાપર આધુનિક બત્તીઓ તેમજ આરોગ્ય કેન્દ્ર, બાલમંદિર તથા પ્રાથમિક શાળા જેવી તમામ પ્રકારની સગવડો છે. બીજા મોટા શહેરોની જેમ માધ્યમિક શાળા તેમજ એન્જીનિયરિંગ કોલેજ, દરરોજ સાફ સફાઈ, બેંક તેમજ પોસ્ટ ઓફિસ ઉપરાંત વાય-ફાય જેવી આધુનિક સુવિધાઓ છે.

ગામવાસીઓએ ભેગા મળી ગામની વચ્ચે એક બહુ જ સુંદર તળાવ બનાવ્યું છે જે રાતના સમયે રોશનીમાં ઝગમગી ઉઠતા કોઈ યુરોપીઅન શહેર જેવું દેખાય છે. તેમજ દરેક રસ્તા ઉપર સીસીટીવી કેમેરા લાગેલા છે એટલે ગામના લોકો જાતેજ ગુનેગારોને પકડી લે છે અને પોલિસની જરૂર નથી પડતી. વળી આ ગામમાં ખાંડનું સૌથી મોટું કારખાનું છે જેથી યુવાવર્ગને કામની શોધ માટે ગામની બહાર જવું નથી પડતું, આજે બાબન ગામે એક ઉત્તમ ઉદાહરણ પૂરું પાડ્યું છે; ગામડાની પરંપરા છોડ્યા વગર શહેરો જેવી સુવિધાઓ વિકસાવી છે.

SECTION B: LISTENING, READING AND WRITING

ફકરો ૫(અ)

એક નવી અતિ ઝડપી બુલેટ ટ્રેન હવે અમદાવાદ - મુંબઈ વચ્ચે શરૂ થશે. તે જમીન પર તથા સમુદ્રની અંદરથી પસાર થશે તથા અહીં કલાકમાં ૫૦૮ કિલોમીટરનું અંતર કાપશે! જાપાન દ્વારા એસી હજાર કરોડ રૂપિયાનું આર્થિક રોકાણ કરવામાં આવશે - હું ખરેખર માનું છું કે તે અમારા માટે અસંખ્ય તકો લાવશે.

હું મારા આયાત - નિકાસના ધંધાને કારણે નિયમિત રીતે આ બંને શહેરો વચ્ચે પ્રવાસ કરું છું. આથી આ બુલેટ ટ્રેનને કારણે મારી મુસાફરીનો સમય ઘટી જશે, મારા નાણાં બચશે અને મારા વેપારને પણ વેગ મળશે. આ યોજનાના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે વડાપ્રધાને કહ્યું હતું કે આ યોજના માટે આવતા ત્રણ વર્ષોમાં ચાર હજાર લોકોને વડોદરામાં તાલિમ આપવામાં આવશે. અંતમાં મને લાગે છે કે અમે પરદેશી ઉદ્યોગો સાથે હરીફાઈ કરી શકીશું. તે ઉપરાંત, ભારતમાં બીજા ઘણા ઉદ્યોગો પણ શરૂ થશે તેનો અર્થ એ કે આપણા હજારો લોકોને રોજગાર મળશે.

BLANK PAGE

Please check the examination details below before entering your candidate information

Candidate surname

Other names

**Pearson Edexcel
Level 3 GCE**

Centre Number

--	--	--	--	--

Candidate Number

--	--	--	--	--

**Sample assessment materials for first teaching
September 2018**

(Time: 2 hours 15 minutes)

Paper Reference **9GU0/03**

Gujarati

Advanced

Paper 3: Listening, reading and writing in Gujarati

You must have:

- Listening equipment
- CD/MP3.

Dictionaries are not allowed in this examination.

Total Marks

Instructions

- Use **black** ink or ball-point pen.
- **Fill in the boxes** at the top of this page with your name, centre number and candidate number.
- Answer **all** questions.
- Answer the questions in the spaces provided
– *there may be more space than you need.*
- Candidates are recommended to start with Section A: Listening comprehension and work through each question as presented in the question paper.
- We recommend you spend 45 minutes on Section A: Listening comprehension and 1 hour 30 minutes on Section B: Listening, Reading and Writing.
- You must **not** use a dictionary.

Information

- The total mark for this paper is 60.
- The marks for **each** question are shown in brackets
– *use this as a guide as to how much time to spend on each question.*

Advice

- Read each question carefully before you start to answer it.
- Try to answer every question.
- Check your answers if you have time at the end.

Turn over ►

S61406A

©2018 Pearson Education Ltd.

1/1/1

Pearson

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

BLANK PAGE

SECTION A: LISTENING**Answer ALL questions.****Write your answers in the spaces provided.****We recommend you spend no more than 45 minutes on this section.****Multiple-choice questions must be answered with a cross in a box (☒). If you change your mind about an answer, put a line through the box (☒) and then mark your new answer with a cross (☒).****Open-response questions do not require full sentences and you may respond using single words or phrases where appropriate. You may use words from the listening passages but you must not transcribe whole sections.****You are going to listen to five passages in Section A. The duration of each passage is approximately:**

Passage 1 =	xx minutes xx seconds
Passage 2 =	xx minutes xx seconds
Passage 3a =	xx minutes xx seconds
Passage 3b =	xx minutes xx seconds
Passage 4 =	xx minutes xx seconds.

You will be in charge of the recording and you may listen to each passage as often as you wish, and write your answers whenever you wish to do so.

ફકરો ૧

ઇન્ટરનેટ

1 ગુજરાતમાં ઇન્ટરનેટના ઉપયોગ વિશે ટીવી પર એક અહેવાલ સાંભળો. દરેક વાક્યને લાગુ પડતા સાચા જવાબ આગળ ખાનામાં ચિહ્ન ☒ કરો.

(i) ઇન્ટરનેટ વગર ગુજરાતી યુવાનોને લાગે છે કે...

(1)

☐	A તેઓ મિત્રોથી દૂર થઈ ગયાં.
☐	B તેઓ બેચેન બની ગયાં.
☐	C તેઓ એકલવાયા બની ગયાં.
☐	D તેઓનું જીવન અટકી પડ્યું.

(ii) નવી ટેકનોલોજીને કારણે...

(1)

☐	A પત્ર લેખન હવે એટલું પ્રચલિત નથી.
☐	B ઓનલાઇન વેપાર વધ્યો છે.
☐	C હસ્તલેખન સાવ બગડી ગયું છે.
☐	D હળવામળવાનું ઘટ્યું છે.

(iii) ઇન્ટરનેટ ભરોસાપાત્ર ન બની શકે કારણ કે...

(1)

☐	A તેનું જોડાણ અનિશ્ચિત હોય.
☐	B તેમાંથી મળતી માહિતી કદાચ સાચી ન હોય.
☐	C મર્યાદિત વાચ-ફાચ હોય.
☐	D બાંધકામ થતું હોય.

(iv) સોશિઅલ મીડિયાને કારણે...

(1)

☐	A વેપાર ધંધાઓ સમૃદ્ધ બની રહ્યાં છે.
☐	B વિદ્યાર્થીઓને તેમના અભ્યાસમાં સહાયતા થાય છે.
☐	C પુસ્તકોનું વેચાણ વધ્યું છે.
☐	D લોકોની ઓળખ જોખમમાં આવી પડે છે.

(Total for Question 1 = 4 marks)

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

કકરો ૨

કૌટુંબિક સંબંધો

2 કુટુંબમાં થતા ઝઘડા વિશેના એક સંવાદનો વિડીયો યુ ટ્યૂબ ચેનલ પર સાંભળો. દરેક વાક્યને લાગુ પડતા સાચા જવાબ આગળ ખાનામાં ચિહ્ન ☒ કરો.

(i) સોનલને...

(1)

☐	A પોતાનો જન્મદિવસ ઉજવવો હતો.
☐	B પોતાની માતા સાથે વાત કરવી હતી.
☐	C તેના મિત્રની પાર્ટીમાં જવું હતું.
☐	D ચલચિત્ર જોવા જવું હતું.

(ii) તેની માતાના વિરોધનું કારણ હતું...

(1)

☐	A ફિલ્મોની ખરાબ અસર.
☐	B સોનલના મિત્રો.
☐	C તેની પરંપરાઓ.
☐	D સમાજનો ડર.

(iii) સોનલ દુઃખી થઈ કારણ કે...

(1)

☐	A તેને ઘરે જતાં મોડું થયું.
☐	B તે રોકાઈ ન શકી.
☐	C તે ભેટ નહોતી લાવી.
☐	D તેની માતા હજી પણ ગુસ્સામાં હતી.

(iv) ઘણા માતા-પિતાને લાગે છે કે...

(1)

☐	A યુવાન લોકો માટે તેમના મિત્રો વધારે અગત્યનાં છે.
☐	B યુવાન લોકો કપડાં પાછળ ઘણાં નાણાં ખર્ચે છે.
☐	C યુવાન લોકો આરામનું જીવન જીવે છે.
☐	D યુવાન લોકો સમજ્યા વગર અન્ય લોકોની નકલ કરે છે.

(v) યુવાન લોકોના મત મુજબ બે પેઢીઓ વચ્ચેના ઘર્ષણનું કારણ હોઈ શકે...

(1)

☐	A ગેરસમજ.
☐	B તોછડાઈ.
☐	C અલગ જીવનશૈલી.
☐	D માતા-પિતાની આજ્ઞા ન પાળવી.

(Total for Question 2 = 5 marks)

ફકરો ૩(અ)

ગુજરાતી પરંપરાઓ

૩ (a) એક યુવતીની તક વિશેની ટૂંકી ફિલ્મનો અંશ સાંભળો અને આપના જવાબો ગુજરાતીમાં લખો.

(i) રીયાનું વિશ્વવિદ્યાલય યુવાનોને કઈ તકો પૂરી પાડે છે? બે વિગતો આપો.

(2)

(ii) રીયાના પિતા તેની દીકરી પ્રત્યેની ફરજથી કેવી રીતે મુક્ત થવા માગે છે?

(1)

(iii) શા માટે રીયાના પિતાજી આ હરીફાઈની વિરુદ્ધમાં છે?

(1)

(iv) રીયા કઈ કારકિર્દી અપનાવવા માગે છે?

(1)

(v) રીયાને શા માટે એમ લાગે છે કે તે પોતાની મહત્વાકાંક્ષા નથી પૂરી કરી શકતી?

(1)

(Total for Question 3(a) = 6 marks)

Listen to the second part of the interview. Summarise what you hear. You do not have to write full sentences. Identify three points for Question 3(b)(i) and three points for Question 3(b)(ii).

ફકરો ૩ (બ)

ગુજરાતી પરંપરાઓ અને તકો

(b) ગ્રામ્ય તથા શહેરી વિસ્તારોમાં મળતી તકો વિશે રીયાના પિતા અને તેમની ભત્રીજી રચના વચ્ચેનો સંવાદ સાંભળો. જવાબો ગુજરાતીમાં લખો.

(i) રીયાના પિતા જે કહે છે તેનો સારાંશ લખો:

- પુત્રીની કારકિર્દીની પસંદગી (1)

- ગામડાંઓમાં ઓછી તકો (1)

- પોતાની દીકરીના ભવિષ્યની યોજનાઓ (1)

(ii) રચના જે કહે છે તેનો સારાંશ લખો:

- ઓછા મોકાઓ મળવાથી યુવાનો પર થતી અસર (1)

- તેના તથા તેના ભાઈના જીવનમાં તેઓના પિતાનો ફાળો (1)

- તેના પિતાનો સમાજ પ્રત્યેનો દૃષ્ટિકોણ (1)

(Total for Question 3(b) = 6 marks)

TOTAL FOR QUESTION 3 = 12 MARKS

ફકરો ૪

આદર્શ ગામ

4 ગુજરાતના એક ગામ વિશેનો અહેવાલ સાંભળો અને આપના જવાબો ગુજરાતીમાં લખો.

(a) બાબેન ગામની બિનઆરોગ્યપ્રદ જીવન પરિસ્થિતિ માટે કઈ બાબતો જવાબદાર હતી?
બે વિગતો આપો.

(2)

(b) સ્પર્ધા યોજવા પાછળનો કયો હેતુ હતો? બે વિગતો આપો.

(2)

(c) ગામ માટેના આકર્ષણમાં ત્યાંના ઘરોનું બાંધકામ શા માટે કારણરૂપ બની શકે?

(1)

(d) શા માટે બાબેન ગામ મનમોહક ગણી શકાય? બે વિગતો આપો.

(2)

(e) શા માટે યુવાન લોકો બાબેન ગામમાં જ રહેવાનું પસંદ કરે છે?

(1)

(f) બાબેન ગામ લોકોને આધુનિકતા બાબતમાં શું સંદેશો આપે છે?

(1)

(Total for Question 4 = 9 marks)

TOTAL FOR SECTION A = 30 MARKS

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

BLANK PAGE

SECTION B: LISTENING, READING AND WRITING

Answer **ALL** questions.

Write your answers in the spaces provided.

For this task you must summarise information in response to a spoken source (5a) and a text (5b). You must also answer a question on the two sources (5c).

For Question **5(a)** you are going to listen to one passage. The duration of the passage is approximately:

Passage 5(a) =   xx minute xx seconds.

You will be in charge of the recording and you may listen to the passage as often as you wish. For this question, you do not have to write in full sentences – you may respond using short phrases. You may use words from the listening passage but you must not transcribe whole sections.

For Question **5(b)**, you are going to read one text. For this question you do not have to write in full sentences – you may respond using short phrases. You may use words from the text but you must not transcribe whole sections.

For Question **5(c)** you must answer a question on both the spoken passage and the text. For this question **you must write in full sentences**. Write approximately 200–250 words.

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

કકરો ૫(અ)

5 (a) નવી બુલેટ ટ્રેન વિશે ટેલિવિઝન પર વાર્તાલાપ કરી રહેલા શ્રી મિતેશ મહેતાને સાંભળો.

શ્રી.મહેતાએ આ બુલેટ ટ્રેન વિશે વ્યક્ત કરેલા અભિપ્રાયોના મુખ્ય મુદ્દાઓ જણાવી આ વાર્તાલાપનો સારાંશ લખો. આપે ચાર મુદ્દાઓ લખવાના રહેશે. આપે આખાં વાક્યો લખવાની જરૂર નથી. આપના જવાબો ગુજરાતીમાં લખો.

(i)

(1)

(ii)

(1)

(iii)

(1)

(iv)

(1)

(Total for Question 5(a) = 4 marks)

- 5 (b) ભાગ ૧માં સાંભળેલા શ્રી મહેતાના વાર્તાલાપના જવાબમાં અનિતાએ એક બ્લોગમાં નીચે લખેલા પ્રતિભાવો વાંચો.

હું શ્રી મહેતાની વાતો સાથે સહમત નથી કે ગુજરાતમાં બુલેટ ટ્રેન આવવાથી ઘણા લોકોને ફાયદો થશે. બુલેટ ટ્રેન માટે હાલના પાટા કામમાં નહીં આવે. તેથી મને લાગે છે કે તે પાટા બદલવાનો વધુ ખર્ચ થશે. વળી, આ ટ્રેન ક્યા શહેરોને જોડશે તે નક્કી કરવા માટે યોગ્ય આયોજન પણ ચોક્કસપણે કરવું પડશે. અલબત્ત, આ ટ્રેનનાં મોંઘા ભાડાં ભરવાં બધાને ન પોસાય. મને તો તે નાણાંનો બગાડ જ લાગે છે (ભલે ને પછી જાપાન આ માટેની રકમ ઉદાર શરતે ઉછીની આપવાનું હોય.)

હું તો માનું છું કે એટલી જ રકમમાં શહેરી તથા ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં અનેક સુધારાઓ સહેલાઈથી કરી શકાય. મારા મત મુજબ, આપણે શિક્ષણ અને આરોગ્ય પર સહુથી વધારે ધ્યાન આપવું જોઈએ કારણ કે તે આપણા દેશના વિકાસ માટેના બે મુખ્ય ક્ષેત્રો છે.

નવી બુલેટ ટ્રેન વિશે અનિતાએ એક બ્લોગમાં વ્યક્ત કરેલા અભિપ્રાયોના મુખ્ય મુદ્દાઓ જણાવી આ લખાણનો સારાંશ લખો. આપે ચાર મુદ્દાઓ લખવાના રહેશે. આપે આખાં વાક્યો લખવાની જરૂર નથી. આપના જવાબો ગુજરાતીમાં લખો.

(i)

(1)

(ii)

(1)

(iii)

(1)

(iv)

(1)

(Total for Question 5(b) = 4 marks)

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

5 (c) શ્રી મહેતા તથા અનિતાના વિચારોનું મૂલ્યાંકન કરો અને આપ કયા અભિપ્રાયો સાથે સહમત છો અને શા માટે તે ૨૦૦થી ૨૫૦ શબ્દોમાં જણાવો. આપનો જવાબ ગુજરાતીમાં લખો.

Handwriting practice area with horizontal dotted lines.

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

A large rectangular area with rounded corners, containing numerous horizontal dotted lines for writing.

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

(Total for Question 5(c) = 22 marks)

TOTAL FOR SECTION B = 30 MARKS

TOTAL FOR PAPER = 60 MARKS

Source information**Q1: ઇન્ટરનેટ**

Source from: <https://www.bing.com/videos/search?q=social+networking+in+gujarati+you+tube&view=detail&mid=A7FB1290AF4D2CAD5726A7FB1290AF4D2CAD5726&FORM=VIRE>

Q2: કૌટુંબિક સંબંધો

Source from: https://www.youtube.com/watch?v=uy-eScflu_s

Q3(a): ગુજરાતી પરંપરાઓ

Source from: <https://www.youtube.com/watch?v=Bplt74yCH9A>

Q3(b): ગુજરાતી પરંપરાઓ અને તકો

Source from: <https://www.youtube.com/watch?v=Bplt74yCH9A>

Q4: આદર્શ ગામ

Source from: https://www.youtube.com/watch?v=uxiXOMuf_aE

Q5(a) Source from: <https://www.youtube.com/watch?v=uVseTJnhD90>, <https://www.youtube.com/watch?v=RAsty9dp4F0>

Q5(b) Source from: http://urvishkothari-gujarati.blogspot.co.uk/2015/12/blog-post_15.html

Paper 3: Listening, reading and writing in Gujarati

Marking principles for Section A and Section B, Questions 5(a) and 5(b)

- For open-response questions, the candidate does not have to write in full sentences. If appropriate, they may respond using single words or phrases
Example of short phrases with two or more words:
  - સિપાહી બન્યો. (verb/noun)
  - માનવ (મૂલ્યો) (adjective/noun).
- When responding to open-response questions, candidates may use words from the listening passage or reading extract but they must not transcribe or copy whole sections where the question requires them to manipulate the language in order to give an accurate response to the question.

Example:

Text: તંદુરસ્ત રહેવા માટે હું મોટા ભાગે ફળ અને શાકભાજી ખાઉં છું

Question: આ લખાણ મુજબ, પૌષ્ટિક આહારમાં શેનો સમાવેશ થાય?

Rewardable answer: મોટા ભાગે ફળ અને શાકભાજી ખાવાં.

Non-rewardable answer: તંદુરસ્ત રહેવા માટે હું મોટા ભાગે ફળ અને શાકભાજી ખાઉં છું.

Candidates who copy the whole sentence, as exemplified above as the *non-rewardable answer*, **would not be awarded marks** without manipulating the verb in the sentence. This is because it does not render an accurate answer to the question. However, as the exemplified *Rewardable answer* shows, candidates may still use words from the listening passage or reading extract.

- There are no marks for quality of language in Section A or in Questions 5(a) and 5(b) in Section B. Therefore, errors and omissions in spelling and grammar will be tolerated as long as the message is not ambiguous or does not interfere with communication.
- Consider only as many elements as there are marks, for example for a 1-mark answer, the candidate's first response is taken for assessment, even if this response is incorrect but the correct information follows as a further element. Where 2 marks are available, award the individual marks discretely but apply the order of elements rule.
- Written responses in the wrong language cannot be awarded a mark.

Guidance to examiners on understanding and applying the mark scheme

- Alternative ways of giving the same answer are indicated with a slash (/) in between the alternative responses, for example: *Do breathing exercise/pranayama for 30 minutes.*
- Where appropriate, responses have been separated with 'AND' for compulsory answers and 'OR' for possible answers, for example: *તેની માન્યતાઓ/ મૂલ્યો સાથે તે બંધબેસતું નથી.*
  - ગામડું સાફ કરવા માટે (1)

AND

- લોકોમાં જાગૃતિ ફેલાવવા માટે (1)

Use OR to show the various answers where there are more possibilities than available marks:

Any **one** of:

- અસ્વચ્છ પરિસ્થિતિ (1)

OR

- રોગ/બિમારી (1)

OR

- મુશ્કેલીઓ/તકલીફો (1).

- Any parts of an answer that are not essential are bracketed, for example: *તે (ગુજરાતી) નાટકોમાં કામ કરવા ઈચ્છે છે.*
- Candidates are likely to write variants on the acceptable answers listed and these should be considered as acceptable if they convey the correct answer.
- All possible answers have the correct amount of marks appropriate for the information required indicated in brackets.
- Suggested incorrect answers are indicated in the '**Reject**' column.

Section A - Mark scheme (listening comprehension)

Question number	Answer	Mark
1(i)	D	(1)

Question number	Answer	Mark
1(ii)	A	(1)

Question number	Answer	Mark
1(iii)	B	(1)

Question number	Answer	Mark
1(iv)	D	(1)

Question number	Answer	Mark
2(i)	C	(1)

Question number	Answer	Mark
2(ii)	A	(1)

Question number	Answer	Mark
2(iii)	B	(1)

Question number	Answer	Mark
2(iv)	D	(1)

Question number	Answer	Mark
2(v)	A	(1)

Question number	Answer	Mark
3(a)(i)	અન્ય લોકોને મળી શકાય (1) AND અભિનય શક્તિઓ બતાવવાનો મોકો (1) OR વિશ્વવિદ્યાલયનું પ્રતિનિધિત્વ કરવાની તક (1)	(2)

Question number	Answer	Mark
3(a)(ii)	રીયાના લગ્ન કરાવીને	(1)

Question number	Answer	Mark
3(a)(iii)	સમાજના લોકો ખરાબ બોલશે/ તેમની આબરૂ ઓછી થઈ જશે.	(1)

Question number	Answer	Mark
3(a)(iv)	(ગુજરાતી) નાટકોમાં કામ કરવું છે.	(1)

Question number	Answer	Mark
3(a)(v)	કારણ કે તેને તક નથી મળતી.	(1)

Question number	Answer	Mark
3(b)(i)	-આ તેમનાં સંસ્કારોની વિરૂદ્ધ છે (1) યુવાનોને ઓછી તકો મળે (1) -રીયા લગ્ન કરી લે તેમ ઈચ્છે છે (1)	(3)

Question number	Answer	Mark
3(b)(ii)	-યુવાન લોકોને માનસિક ઉદાસિનતા થવાનો ભય/બીજા લોકોને તકલીફ આપે. (1) -તેમણે પોતાના બાળકોને કારકિર્દી માટે માર્ગદર્શન આપ્યું. (1) -સામાજિક નિયમો કરતાં વ્યક્તિગત ખુશીઓ વધારે સગત્યની છે. (1)	(3)

Question number	Answer	Reject	Mark
4(a)	Any <u>two</u> out of three answers -અસ્વચ્છ પરિસ્થિતિ (1) OR -બિમારી/રોગ (1) OR -હાલાકી/તકલીફો/મુશ્કેલી/પરેશાની (1)	ખરાબ તબિયત	(2)

Question number	Answer	Mark
4(b)	ગામને સાફ કરવા (1) AND લોકોમાં જાગૃતિ/ સમજણ ફેલાવવા માટે (1)	(2)

Question number	Answer	Mark
4(c)	ગામનાં દરેક ઘરો ઈંટ, ચૂના કે સિમેન્ટના બનેલાં છે. (1) OR ઈંટ, ચૂના કે સિમેન્ટના બનેલાં ઘરો વધારે ટકાઉ હોય છે. (1)	(1)

Question number	Answer	Mark
4(d)	(ગામની વચ્ચે આવેલું) તળાવ/તળાવ પરની રોશની (1) AND કોઈ યુરોપીઅન શહેર જેવું લાગે છે (1)	(2)

Question number	Answer	Mark
4(e)	ગામમાં જ રોજગાર/નોકરી મળી રહે છે.	(1)

Question number	Answer	Mark
4(f)	(જો તમે આધુનિક બનો તો) તમે (ગામડાની પરંપરા) જાળવી શકો છો.	(1)

Section B - Mark scheme (listening, reading and writing)

Question number	Answer	Reject	Mark
5(a) (i), (ii), (iii), (iv)	<p>Any four of the following.</p> <p>તેમના વિચારો એ છે કે:</p> <p>આ ટ્રેન ગુજરાતના લોકો માટે તકો પૂરી પાડશે. (1)</p> <p>આ ટ્રેન પ્રવાસનો સમય ઘટાડશે. (1)</p> <p>તેઓ નાણાં બચાવશે. (1)</p> <p>આ ટ્રેન તેમના વેપારને/અર્થતંત્રને વેગ આપશે. (1)</p> <p>ગુજરાત રાજ્ય પરદેશી ઉદ્યોગો સાથે હરીફાઈ કરી શકશે. (1)</p> <p>હજારો લોકોને રોજગાર / નોકરી મળશે. (1)</p> <p>(Any other appropriate phrasing of the above points is acceptable.)</p>	<p>Specific factual details that do not express what he thinks about the bullet train, for example:</p> <p>આ ટ્રેન અમદાવાદથી મુંબઈ વચ્ચેનું અંતર કાપશે.</p> <p>તે જમીન પર તથા પાણીમાં પ્રવાસ કરશે.</p> <p>૨.૫ કલાકમાં તે ૫૦૮ કિલોમીટરનું અંતર કાપશે.</p>	(4)

Question number	Answer	Reject	Mark
<p>5(b) (i), (ii), (iii), (iv)</p>	<p>Any four of the following.</p> <p>તેણીના વિચારો એ છે કે:</p> <p>ટ્રેનના પાટાઓ બદલવાનો વધારે ખર્ચ થશે. (1)</p> <p>ભૌગોલિક વિસ્તારો / ટ્રેન ક્યા વિસ્તારોને જોડશે તે વિશે વધારે આયોજન જરૂરી છે. (1)</p> <p>બહુ જ ખર્ચાળ (1)</p> <p>નાણાનો બગાડ (1)</p> <p>આ નાણાનો ઉપયોગ ગુજરાતના અન્ય વિસ્તારોને સુધારવા માટે કરી શકાય. (1)</p> <p>શિક્ષણ તથા આરોગ્ય પર વધારે ધ્યાન આપવાની જરૂર છે (1)</p> <p>(Accept any alternative wording that expresses this idea.)</p>	<p>Specific factual details that do not express what she thinks about the bullet train, for example:</p> <p>જાપાનને આ રોકાણ પાછું ભરપાઈ કરવાની શરતો હળવી છે .</p>	<p>(4)</p>

Marking principles for Section B, Question 5(c)

There are three levels-based mark grids applied to Question 5(c). The mark grids are:

- understand and respond to spoken language (AO1)
- understand and respond to written language (AO2)
- accuracy and range of language (AO3).

General guidance on using levels-based mark schemes

Step 1: Decide on a marking band

- First of all, you must consider the answer as a whole and then decide which descriptors most closely match the answer and place it in that band. The descriptors for each band indicate the different features that will be seen in the student's answer for that band.
- When assigning a level, you must look at the overall quality of the answer and not focus disproportionately on small and specific parts of the answer where the student has not performed quite as well as the rest. If the answer covers different aspects of different bands of the mark scheme, you should use a 'best fit' approach for defining the level. You will then use the variability of the response to help decide the mark within the level, for example if the response is predominantly band 3–4 with a small amount of band 5–6 material, it would be placed in band 3–4 but be awarded a mark near the top of the band because of the band 5–6 content.

Step 2: Decide on a mark

- Once you have decided on a band, you will need to decide on a mark within the band.
- You must decide on the mark to award based on the quality of the answer; you must award a mark towards the top or bottom of that band, depending on how the student has evidenced each of the descriptor bullet points.
- You must modify the mark based on how securely the trait descriptors are met at that band.
- You will need to go back through the answer as you apply the mark scheme to clarify points and assure yourself that the band and the mark are appropriate.

Mark grids

Understand and respond to spoken language (AO1 – 6 marks)

This mark grid assesses the student's understanding of spoken language and how well they use information from it to evaluate and draw conclusions.

Understand and respond to written language (AO2 – 6 marks)

This mark grid assesses the student's understanding of written language and how well they use information from it to evaluate and draw conclusions.

The two mark grids for AO1 and AO2 are presented side by side. This is because of the interconnection of the task in that students need to compare information that they hear to the information that they read. They need to do this in order to weigh up the views in both sources to be able to write their evaluation and come to cohesive conclusions.

Indicative content

When deciding how to reward the answer, you should consult these mark grids as well as the indicative content associated with the question (see below). Indicative content contains points that students are likely to use to construct their answer. It is possible for an answer to be constructed without mentioning some or all of these points, as long as students provide alternative responses that fulfil the requirements of the question.

Understand and respond to spoken language (AO1)		Understand and respond to written language (AO2)	
Marks	Description	Marks	Description
0	No rewardable material		
1–2	<ul style="list-style-type: none"> Occasionally relevant judgement expressed on the viewpoints in the spoken source; often strays into description of content without evaluation. Limited conclusions drawn on spoken source, sometimes inconsistent with evaluation of viewpoints. 	1–2	<ul style="list-style-type: none"> Occasionally relevant judgement expressed on the viewpoints in the written source; often strays into description of content without evaluation. Limited conclusions drawn on written source, sometimes inconsistent with evaluation of viewpoints.
3–4	<ul style="list-style-type: none"> Expresses some relevant judgements on the viewpoints in the spoken source, some of which are substantiated; occasionally strays into description of content without evaluation. Draws straightforward conclusions on spoken source, occasionally inconsistency with evaluation of viewpoints. 	3–4	<ul style="list-style-type: none"> Expresses some relevant judgements on the viewpoints in the written source, some of which are substantiated; occasionally strays into description of content without evaluation. Draws straightforward conclusions on written source, occasionally inconsistency with evaluation of viewpoints.
5–6	<ul style="list-style-type: none"> Expresses relevant and substantiated judgements on the viewpoints in the spoken source, showing clear evaluation. Draws convincing conclusions on spoken source, consistent with evaluation of viewpoints. 	5–6	<ul style="list-style-type: none"> Expresses relevant and substantiated judgements on the viewpoints in the written source showing clear evaluation. Draws convincing conclusions on written source, consistent with evaluation of viewpoints.

Accuracy and range of language mark grid (A03)

This mark grid assesses students' ability to use a range of grammatical structures and vocabulary accurately to produce articulate communication with a range of expression.

Marks	Description
0	No rewardable language
1-2	<ul style="list-style-type: none"> Limited variation of straightforward grammatical structures and vocabulary, with much repetition; repetitive expression, writing is often restricted and stilted. Limited sequences of accurate language; errors occur that often prevent meaning being conveyed.
3-4	<ul style="list-style-type: none"> Occasional variation in the use of mostly straightforward grammatical structures and vocabulary, infrequent use of complex language; expression is frequently repetitive, writing is sometimes stilted. Some accurate sequences of language; errors occur that sometimes hinder clarity of communication and occasionally prevent meaning being conveyed
5-6	<ul style="list-style-type: none"> Some variation in the use of grammatical structures and vocabulary, some recurrent examples of complex language; variation of expression but this is not sustained; sections of articulate writing with occasionally stilted phrasing. Frequent sequences of accurate language; errors occur that occasionally hinder clarity of communication.
7-8	<ul style="list-style-type: none"> Frequent variation in use of grammatical structures and vocabulary, including different types of complex language; regular variation of expression, writing is articulate throughout the majority of the response. Accurate language throughout most of the response; errors occur that rarely hinder clarity of communication.
9-10	<ul style="list-style-type: none"> Consistent variation in use of grammatical structures and vocabulary, consistent variation in use of complex language; conveys ideas in a variety of ways, consistently articulate writing. Accurate language throughout; any errors do not hinder clarity of the communication

Additional guidance

Complex language is considered to include the following:

- conceptually challenging tenses such as the pluperfect and future perfect
- passive voice
- subjunctive mood
- use of subordination
- using extended sentences to express abstract ideas/convey justified arguments that require a range of lexis and structures, for example conjunctions and pronouns
- using synonyms and a variety of expressions to say things in different ways.

Variation in use of grammatical structures/varied use of vocabulary: the traits in the mark grid differentiate between the variation of grammatical structures and vocabulary used by students. You should judge in which mark band to place students and which mark to award, based on the effect that the variety of grammatical structures and vocabulary has on the quality of the communication; the wider the variety, the more articulate the communication will become (see definition of *articulate* below).

Examples of a variety of grammatical structures and vocabulary are: a selection of different verbs, tenses, adjectives, vocabulary and complex language (see definition above) for a variety of purposes such as to present and justify points of view, develop arguments, draw conclusions based on understanding and evaluating issues.

Articulate: articulate communication is fluent, effective and coherent as students control/manipulate the language to express themselves with ease for a number of different purposes. The more articulate the writing, the easier the reader can progress through the writing without having to re-read to understand the message. If students are restricted to what they can express, they may not be able to use languages for all purposes, for example to justify arguments/interest the reader. The writing will become more difficult to read with ease as the reader has to stop and re-read to understand the message.

Errors: students are not expected to produce perfect, error-free writing in order to access the top band. The mark grid describes the frequency of errors and the impact that errors have on clarity.

Errors that **do not hinder clarity:**

- errors that do not affect meaning, for example some gender and adjectival agreements, as long as they do not include mismatch of cases
વેગવંતો ઘોડી.
બટકબોલી છોકરો
- infrequent errors that do not distract the reader from the content and which result in coherent writing.

Errors that **hinder clarity:**

- errors that make writing difficult to understand immediately (even if the meaning is eventually understood)/errors that force readers to re-read in order to understand what is meant, for example inappropriate tense formation, wrong case endings
મહેશ ગયા અઠવાડિયે દુકાનમાં જઈને ખરીદી કરે છે.
આવતાં છ મહિનામાં આ શહેરનો વિકાસ ન થયો.
- frequent errors hinder clarity as they will distract the reader from the content of the writing.

Errors that **prevent meaning being conveyed:**

- errors that mean the reader cannot understand the message
- errors that convey the wrong message
- errors that make it unclear who is carrying out the action, for example using the incorrect person of the verb
તેના પિતાઓએ બધાને ગુસ્સો કર્યો.
મત આપણે ભેગા કર્યું.
- mother-tongue interference.

NB: these are examples only and do not constitute a finite list.

Section B, Question 5(c) - Indicative content

Students must evaluate the points of view in both 5(a) and 5(b)

Question number	Indicative content
5(c)	<ul style="list-style-type: none"> • Any answer that describes (Mr Mehta’s) point of view in positive or negative terms, consistent with the information presented in the source material, for example agreement with the view that the bullet train would be good for the economic growth of the region. • Any answer that describes Anita’s view in positive or negative terms, consistent with the information presented in the source material, for example agreement with the view that it may be a waste of money and not be beneficial to the public. • Conclusions consistent with the candidate’s line of argument, for example it is good to have the bullet train in Gujarat because it will bring employment and boost the economy OR this money should be spent elsewhere on more worthy areas of development such as education and health.

Additional guidance – example student answer to Question 5(c)

The example below demonstrates what a student might include in their answer to 5(c) and how it may be structured. The *Comment* column demonstrates how the answer meets the requirements of the assessment criteria in the two mark grids *Understand and respond to spoken language* and *Understand and respond to written language*.

Example student answer	Comment
<p>જે બે મંતવ્યો રજૂ કરવામાં આવ્યા છે તે બંને સાવ અલગ છે. એક વેપારી તરીકે શ્રી.મહેતા આ યોજના બાબત સ્વાભાવિક રીતે ઘણા જ હકારાત્મક છે કારણ કે તેઓ જોઈ શકે છે કે તેમના વેપારને કઈ રીતે ફાયદો થશે. આ ઉપરાંત, ગુજરાતના લોકોને પણ રોજગારની તકો મળશે તે વિશે પણ તેઓ ઉત્સાહી જણાય છે.</p>	<p>Expresses judgements on the viewpoints in the spoken source.</p>
<p>અનિતા આ યોજના અંગે બહુ જ વધારે પડતી સાવધાની દાખવે છે. તેણીના વિચારો ઘણાં જ નકારાત્મક છે અને તેણીનું માનવું છે કે આ ટ્રેનને કારણે ગુજરાતને વધારાનો નકામો ખર્ચ થશે, તેમજ માત્ર મધ્યમ વર્ગ તથા ઉપલા વર્ગના લોકોને જ ફાયદો થશે. આમ છતાં, મને લાગે છે કે તેણી આ યોજનાના વિશાળ ચિત્રને / અસરને જોવામાં નિષ્ફળ ગયાં છે.</p>	<p>Expresses judgements on the viewpoints in the written source.</p>
<p>સમગ્ર રીતે જોતાં, હું શ્રી. મહેતા સાથે સહમત છું. આ ટ્રેન ગુજરાત તથા તેના લોકો માટે સાચી તકો તેમજ ભાવિ આશાઓ આપી શકે તે વિશેના તેમના વિચારો અનિતાના વિચારો કરતાં વધારે સુસંગત / અનુરૂપ છે. હું ભલે અનિતા સાથે સહમત છું કે તેમાં ખર્ચો તો થશે જ, આમ છતાં નાણાંની વ્યવસ્થા તો થઈ જ ગઈ છે અને જેવી ગુજરાતની પરિસ્થિતિ વધારે નફાકારક થાય કે આ નાણાં પાછાં ચૂકવી શકાય. સહુથી વધારે વિશ્વાસપ્રદ મુદ્દો શ્રી. મહેતાએ કહ્યો તે એ કે તેઓ પરદેશી ઉદ્યોગોની બરાબરી કરી શકશે. માત્ર માનવું છે કે એક વખત આ યોજના હકીકત બને, પછી આપણે જરૂર ધારણા કરી શકીએ જે રીતે અનિતાએ સૂચન કર્યું તે મુજબ શિક્ષણ તથા આરોગ્ય પાછળ ખર્ચ કરવો એ પ્રાથમિકતા બની જશે.</p>	<p>Draws conclusions consistent with own viewpoints made about the spoken and written sources.</p>

For information about Edexcel, BTEC or LCCI qualifications
visit qualifications.pearson.com

Edexcel is a registered trademark of Pearson Education Limited

Pearson Education Limited. Registered in England and Wales No. 872828
Registered Office: 80 Strand, London WC2R 0RL
VAT Reg No GB 278 537121